

Francozi zavzeli mesto St. Quentin.

Nemci se umikajo iz Belgije, kaor tudi na več drugih odsekih zapadne fronte.

BRITANCI ZAVZELI DAMASK.

Avstriji zapuščajo Albanijo, kjer bili v nevarnosti zajetja.

ZAPADNA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Američani v ljutom boju.

Z ameriško armado na st. quentin-skem odseku, 30. sept., 4:30 pop. (Po Associated Press.) — Američani na tej fronti so bili zapleteni v ljuto bojevanje ves dan. Bilo je mnogo bojevanja od moza do moza in mnogoštevlni Nemci so bili usmrčeni po granatah in bombah, spuščeni v njih globoke izkope Hindenburgovega sistema.

Američani sos poznali za potrebno, iztebiti del Hindenburgove linije, skozi so prodirali. Tako hitro so napredovali v svojem podjetju včeraj, da so bili mnogi Nemci puščeni v izkopih in nekateri izmed njih so se izkazali kot resna nevarnost.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Britanci prodirajo.

London, 30. sept. — Britanske čete v odseku St. Quentin-Cambrai so danes dalje prodirale v kljub močnemu odporu, kakor je naznanil feldmaršal Haig iz britanskega glavnega štana nocoj. Med drugimi vasmu so zavzele Thorgny, Le Fronquoy in Gonnelleu ter ujele mnogo Nemcev.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Američani se bojujejo po levje.

Z ameriško armado na st. quentin-ski fronti, 1. okt. (Po Associated Press.) — Nekaj sto Američanov v gotovi postojanki daleč v ospredju med mestoma Cambrai in St. Quentin, ki so jo dosegli pozno v nedeljo, se je hrabro držalo proti močnejšim sovražnikovim številom, po najzadnjih poročilih, ki so bila prejeta včeraj. Avstralci so junaško poskušali pomagati jim in, kolikor je znano, se še trudijo, a uspeh še ni znan. Ljuto bojevanje se nadaljuje tukaj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Zbili nad 100 sovražnih letal.

Washington, D. C., 1. okt. — Več nego 100 sovražnih zrakoplovov in 21 balonov so zbili ameriški zrakoplovci

izza dne 26 septembra, je naznanil gen. Pershing nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Britanski vojni plen.

London, 1. okt. — Skrajno ljuto bojevanje se je vršilo ves dan ob odseku Cambrai-St. Quentin, kakor poroča nocoj feldmaršal Haig.

Vkljub naraslemu nemškemu odporu so Britanci pridobili važnega ozemlja ob večjem delu linije. Med mesecem septembrom so Britanci dobili v svoje roke na zapadni fronti 66,300 ujetnikov in 700 topov. Med mesecem avgustom in septembrom so Britanci zajeli 123,618 ujetnikov in 1,400 topov.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi vkorakali v St. Quentin.

Francoški glavni stan na Francoskem, 1. okt., 3 pop. (Po Associated Press.) — Francoške čete so vkorakale v St. Quentin danes popoldne.

Silni razpoki so bili opaziti v St. Quentinu začeni ob 6. uri davi. Gen. Debencyeve čete, nastopajoče z Britanci severno od mesta, so prodirle onkraj ceste St. Quentin-Cambrai. Med krajema Urvilleis in Cerizy zavajajo Francozi ob mnogo mečnejši odpor iz gnezdišč s strojnimi puškami, toda povsod so napredovali v tem okrožju južno od St. Quentin.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Zopet v francoskih rokah.

Francoški glavni stan na Francoskem, 2. okt. (Reuter's.) — Ves St. Quentin je sedaj v francoskih rokah.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Britanci zlomili nemško linijo.

London, 2. okt. — Med mestoma Cambrai in St. Quentin je bila nemška obrambna linija zlomljena. Negotovo je, kakšnel inije ima sovražnik v ozadju. Sovražnikov umik v veliki meri je videti verjeten. V slučaju dokaj dobrega vremena je pričakovati nekaj velikih izprememb na zapadni fronti pred zimo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Velike vrzeli v liniji.

Velike vrzeli so bile natrgane v nemški liniji med St. Quentinom in Le Cateletom. Feldmaršal Haig je naznanil danes predretje nemške lini-

je na fronti Fonsommes-Beaurevoir. Beaurevoir je poltreto miljo vzhodno od Le Cateleta in Fonsommes je kakih pet milj severovzhodno od St. Quentin.

Sequehart, polpeto miljo jugov. hodno od Bellicourta, so pridobili Britanci davi, a so bili prisiljeni k umiku pozneje. Obdržujejo pa še vasi Preselles, baš na severni strani.

Več pridobitev v Cambraiu.

Nemci so izgubili nadaljnega ozemlja Britancem v predkrajih Cambrai in severozapadno od tega mesta.

Južno od Cambrai so britanske in škotske čete, z Nevozelanci vred, zasedle Crevecoeur in Rumilly.

Avstralci so dokončali delo iztebljenja nemških branikov južno od Le Cateleta in Gouya ter osvobodili Joncourt.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Vidi veliko zmago gotovo.

Britanski glavni stan na Francoskem, 2. okt. (Po Associated Press.)

— Dolga ljuta bitka se divja ali obrnila se je tako odločno v prid Britancem, da je komaj celo sedaj prezgodaj, pozdraviti jo kot veliko zmago.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemci se umikajo iz Belgije.

Pariz, 2. okt. — Nemci odstranjujejo svojo težko artiljerijo z belgijske brežine, po tukajšnjih današnjih poročilih.

Belgijska armada, sodelujoča z britansko armado gen. Plumerja in francosko armado gen. Degoutta, je danes obnovila svoje močne napade z uspehom.

Zajemanje krajev Turcoing, Roubaix in Lille naglo napreduje.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Britanci jih zasledujejo.

London, 2. okt. — Nemci se umikajo na široki fronti severno in južno od kanala La Bassee in Britanci jim sledje za petami, poroča feldmaršal Haig nocoj iz glavnega štana.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Zajeti Američani rešeni.

Britanski glavni stan na Francoskem, 2. okt. (Po Reuterjevi agenciji.) — Oddelek Američanov, ki se je z uspehom branil izza nedelje v neki postojanki daleč v ospredju med mestoma Cambrai in St. Quentin proti mnogo močnejšemu sovražniku, je bil rešen.

V naših napadih okrog Vendhuila včeraj smo prodrli in rešili ta oddelek, broječ nekaj sto mož, ki je zavzel svojo pozicijo v nedeljo zvečer in bil obkoljen po Nemcih v ponedeljek zarana.

Vkljub dejstvu, da jim je stal nasproti mnogo močnejši sovražnik ter so imeli streliva in živeža toliko, kolikor so ga nosili pri sebi, so se Američani ičajno upirali in zemlja je bila posejana z nemškimi mrtveci.

LAŠKA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Topniški dvoboji.

Rim, 1. okt. — Topniški dvoboji, ki so postali silni zdajpazdaj, so bili včeraj ob vsej fronti v okrožju Pasubia, na Asijski visoki planoti in v okolici Montella vseverni Italiji, pravi danes izdano službeno naznanilo laškega vojnega urada. Južno od Morija so bili sovražni oddelki, ki so poskušali približati se laškim linijam, razkropljeni.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Avstrijske patrole prepodene.

Rim, 2. okt. — Topniške dvoboje v pogorskem pasu in odbitje avstrijskih patrol na istem odseku poroča službeno naznanilo laškega vojnega urada. Naznanilo se glasi:

"Topniški dvoboji so bili blizu Canoslaghovi in Posine, na Asijski visoki planoti in okraj Montella. Sovražne patrole, ki so poskušale približati se našim predstražam blizu Morija in na Col-Dei-Rossu, so bile prepodene."

Bolgarsko premirje straši Avstrijo.

Dvojna monarhija v najresnejšem položaju vsled zunanjih in notranjih dogodkov.

PANIKA NA DUNAJSKI BORZI.

Turčija izteguje "mirovne tipalnice". Druge zanimive novice.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Bolgarija nevarna Avstriji.

Basel, Švica, 2. okt. — Bolgarsko premirje je brez dvoma povzročilo resen položaj za Avstro-Ogrsko, je rekel avstrijski prvi minister včeraj v poslanski zbornici, ali primerne vojaške neredbe bodo takoj ukrenjene v soglasju z Nemčijo.

Prvi minister, baron Hussarek, je imel dolg govor o položaju. Češki poslanci so mu neprestano segali v besedo.

Baron von Hussarek je rekel, da je gotov, da prihaja ura, ko se bo ravnalo po predlogu barona Buriana, avstro-ogrškega ministra zunanjih stvari. Eno najvažnejših vprašanj je poljsko, je rekel.

"Poljska država je ustanovljena na temelju proglaša obeh cesarjev z dne 1. nov. 1916," je rekel von Hussarek.

Čehi in Ukrajinci so krepko ugovarjali, ali von Hussarek je nadaljeval: "Poljska se zdaj pogaja na podlagi enakosti s centralnima velesilama in je na tem, da postane neodvisen činitelj v evropski politiki, toda Poljska sama mora odločiti obliko vladarstva, ki jo želi."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Dunaj kliče Ogre.

Washington, D. C., 2. okt. — Uradna

BALKANSKA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Srbsko poročilo.

London, 2. okt. — Službeno poročilo srbskega vojnega urada pravi: Okrog polдне, v trenutku prenehanja sovražljivosti, smo obdrževali linijo od Obzorne na pogorju do Maleša v Tarni Kamen, severno od Careva ter bolgarsko mejo med Ždvrhom in Stracinami. Zvečer smo vkorakali v Kumanovo.

Bolgarske čete se vračajo na bolgarsko ozemlje.

PALESTINSKO-SIRSKA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Britanci zavzeli Damask.

London, 2. okt. — Damask, glavno mesto Sirije, so zasedle gen. Allenbyjeve čete v torek dopoldne, po danes izdanem službenem naznanilu britanskega vojnega urada.

Več nego 7,000 Turkov je bilo ujetih, ko so britanske čete zasedle mesto. Naznanilo vojnega urada pravi: "Vojski avstralske jezdne divizije so prihajali v Damask v ponedeljek zvečer. Ob 6. uri v jutro 1. okt. je bilo mesto zasedeno po britanskih četah in delu arabske armade kralja Husseina. Nad 7,000 Turkov je bilo ujetih."

Udarec za Turke.

Damask je turško opirališče v Siriji in njegov padeč prejkone pomeni konec vsega turškega odpora proti gen. Allenbyju v Palestini in Siriji. Starinsko mesto je vezišče železnice, držičih v luko Beirut in Aleppo, 180 milj severovzhodno. Aleppo je najvažnejše turško opirališče v tej pokrajini Male Azije, ker je vezišče železnice iz Palestine v Mezopotamijo.

Sveto mesto mahomedansko.

Damask ima kakih 150,000 prebivalcev. Je eno svetih mest mahomedanskih in Arabci je smatrajo za enega četverih paradizev na zemlji.

bliževanje baje poluradno, ne bo vzeto na znanje, pravi časopis, dokler ne bo prejeta uradna brzojavka.

Carigraski časopisi izražajo upanje, da bo Nemčija držala železnico Berlin-Dunaj-Carigrad odprto. Od tega vprašnja, pravijo, bo odvisno vedenje Turčije.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Oct. 3, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Hripa v taboriščih.

Washington, D. C., 30. sept. — Več nego 20,000 novih slučajev španske influence je bilo med neznanjenih iz vojaških taborišč med osemindesetimi turami do danes opoldne. Slučajev pljučnice je bilo 733 in smrtnih slučajev 277. Skupno število slučajev pljučnice je sedaj 5,766 in smrtnih slučajev 1,577.

SLOVENCI, HRVATI IN SRBI!

Upisovanje četrtega posojila Svobode pada v dobo, ko naši močni zavezniki gredo iz zmage do zmage na zapadni fronti, ručeč nemški militarizem, na drugi strani pa tudi naši bratje na Balkanu s pomočjo plemenitega francoskega naroda in ostalih zvestih zaveznikov slave ponovne zmage. Z ozirom na colokupni bojni položaj, v katerem igrajo znatno ulogo vspehi naših bratov na srbski fronti, se je pričela ideja osvobodjenja in združenja prevajati v delo. V tem velikem zgodovinskem činu sodelujejo tudi bratje, katere ste vi poslali svojim bratom na pomoč.

Vam, ki ste ostali tu, se kaže sedaj prilika, da se tudi sami posredno udeležite uresničevanja narodnega osvobodjenja in združenja. Vaše sodelovanje pri osnovanju nove svobodne domovine naše troinogredne naroda bo toliko, kolikor boste pokazali ljubezni in udanosti napram tej deželi, v kateri ste našli svojo drugo, a svobodno domovino. Plemeniti in vzvišeni cilji, zaradi katerih je stopila ta država v svetovno vojno, vam niso nepoznani. Njen zmagovit in največji zaščitnik vsake svobode, predsednik Wilson jih je jasno razložil. Iz vsega, kar je ta dežela dosedaj storila in vedno več doprinaša, se morete tudi sami prepričati, da je stopila v svetovno borbo zato, da uniči enkrat za vselej vsako brutalno silo, da zaščiti slabotne in nemočne, da osvobodi naše stoletja zaslužene brate, za katerih svobodo je Srbija sama sebe žrtvovala.

Z vašo udeležitvijo pri podpisovanju četrtega posojila svobode dajete najboljši dokaz, kolika je vaša ljubezen in udanost do nove domovine in močne zaščitnice našega narodnega življenja. Vsakdo od vas je dolžan storiti vse kar more. Kolikor bode vsakdo po svojih zmožnostih naložil v bonde četrtega posojila svobode, toliko bo dal dokaza svoje ljubezni do te dežele, toliko bo njegovo sodelovanje v osvobodilni vojni.

Denar, naložen v posojilo svobode, ne služi samo osvobodilnim ciljem tudi uložnikom jazKažm! (!!!)!!ilz podjamljenih narodov, temveč daje tudi uložnikom korist in vso garancijo. Neizčrpano bogastvo te dežele je popolno jamstvo za točno izplačanje bondov. V tem oziru ni nič drugega v stanu, nuditi tako sigurno jamstvo. Poleg osvobodilnih ciljev je treba imeti pred očmi tudi vse sigurne koristi od naloženega denarja v četrto posojilo svobode.

J. SIMIČ,

upravitel poslov srbskega poslanstva v Washingtonu.

Jolietске novice.

— Večerna šola. Superintendent R. O. Stoops naznanja tem potom: "Večerna šola (night school) se prične v ponedeljek, dne 7. oktobra, ob 7:30 v Central School, na voglu Scott in Webster streetov. Povejte svojim prijateljem. Razredi bodo sestavljeni za moške, ki so dobili papirje za državljanstvo. Vsi, ki želijo priti, naj pridejo prvi večer." — Rojaki, v večerno šolo, ki je brezplačna!

— Joliet prvo mesto v državi Illinois, ki je šlo "prek vrha" (over the top) v četrtem posojilu svobode. Jolietška mestna kvota je \$2,203,270. V prvih dveh letih kampanje je Joliet podpisal \$2,214,900. Ja, Joliet je Joliet, delavsko mesto!

— Miss Theresa Nemanich, Ryanor & Granite, se je vrnila včeraj iz Lyonsa, Ia., kjer je prebila nekaj tednov na počitnicah v gostoljubni hiši Blaz-Chulikovice družine.

UNCLE SAM: "NOW, ALL TOGETHER!"

Stric Sam: "Sedaj vsi skupaj!"

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Joliet, Ill., 2. okt. — Glavna seja podružnice Knezoškof Jeglič št. 5 S. N. Z. se bo vršila prihodnje nedelje dne 6. t. m., zvečer v dvorani K. S. K. Jednote. Začetek ob polosmih. Na tej seji bo volitev novega odbora. Ta seja bo torej največje važnosti za nadaljnji razvoj in napredek naše jolietске podružnice in zato je pričakovati kar največje udeležbe od strani zavednih članov. Kdor nima posebnega tehtnega izgovora, naj gotovo pride in s tem pokaže, da je resen mož, ki se za resno stvar resno briga. Tudi cenjene članice so vlnudno vabljene. Vsi veste, da je Slovenska Narodna Zveza ustanovljena v korist slovenskega naroda v Ameriki in v dobrobit Združenih držav ter deluje z moralnimi in materijalnimi sredstvi za osvobodjenje in zedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno državo na osnovi najširših demokratičnih načel; ter štiti svoje člane pred ameriško javnostjo in vlado. In baš sedaj nastopajo v svetovnem položaju najusodnejši časi, ki odločijo tudi usodo Slovencev in vseh Jugoslovancev. Zato mora biti S. N. Z. na straži, kakor tudi vsaka njena podružnica. Časi so resni, zato se vsi resno pomrimo dela. V nedeljo torej vsi na sejo!

— Smrtna kosa. Včeraj (torek) je v bolnišnici sv. Jožefa, previdena s sv. zakramenti, umrla g. Mary Arbanas, soproga g. Lackota Arbanas, stanujočega na 300 Woodruff road. Bila je stara šele 27 let in zapuščala pet nedorastlih otrok. Pokopnica je bila najstarejša hči g. Franka Kožarja. Pogreb se bo vršil v petek iz hrvatske cerkve na hrvatsko pokopališče. N. p. v. m!

— Zbolel je za pljučnico Joe Papež, iz Smith streeta, učence naše župniške šole, star 11 ali 12 let. Zdravi se v bolnišnici sv. Jožefa, ki je zopet prenapolnjena bolnikov, kakor poroča Rev. J. Plaznik. Kakor je videti, se vtihotaplja menda že tudi v Joliet takozvana španska influenza, ki ji rada sledi pljučnica, ako se bolnik ne čuva, ko zbolji za influenco.

— Na obisku. G. Peter Mladinec iz Wash. D. C., upravitelj tamšnjega glavnega "Jugoslav Bureau, Committee on Public Information", se je mudil včeraj v Jolietu, kjer je obiskal več svojih prijateljev. Oglasil se je tudi v tiskarni Am. Sl. Zadnjih štirinajst dni je prebil v Chicagu, kjer je prisostvoval 2 zborovanju S. R. Z. in 13. konvenciji Nar. Hrv. Zajednice. G. Mladinec je jako prijazen, a resen mož, ki deluje po vseh svojih močeh za jugoslovansko stvar.

— Mrs. Frances Sitar, soproga g. Josipa Sitarja, l. podpredsednica K. S. K. J., se je vrnila dne 25. sept. iz Pueblo, Colo., kjer se je mudila s svojima najmlajšima otrokoma dva tedna na obisku pri svoji materi, gospe Frances Predovich, katera je prišla s svojo hčerjo v Joliet, da otane tukaj dalje časa.

— Mr. Walter Predovich iz Pueblo, Colo., znani slovenski trgovec, se mudi tekom tega tedna tukaj na obisku pri svojem svaku, g. Jos. Sitarju, 607 N. Hickory street. Pred štirinajstimi dnevi je bil odpotoval iz Pueblo v New Orleans, La., kjer je izvršil neko naročilo zavezne vlade (government), nakar je prišel v Joliet. Obiskati namerava tudi v Cleveland, O. Danes je v spremstvu g. Sitarja posetil našo tiskarno in nam izročil vse polno pozdravov iz Pueblo za naše Jolietčane. Pravil nam je, da Pueblo raste in procvita, in zlasti še tamošnja slovenska naselbina. Pueblski Slovenci navdušeno podpirajo našo vlado z nakupovanjem Liberty bondov, z darili za Rdeči križ itd. Odlkčujejo se pa Pueblski Slovenci zlasti tudi po svoji gorečnosti za jugoslovansko gibanje. Pueblska podružnica Slovenske Narodne Zveze že šteje v svojih vrstah skoro vse tamošnje rojake, ki še čutijo slovenski, dasiravno so sicer 100 odstotkov Američani. In posebno zavedne so tudi Pueblske Slovenke, tako da je slovenska naselbina Pueblo glede narodne zavesti med vsemi našimi naselbinami prva, pravi g. Predovich.

— Mr. John Jelenich, ki je svoje dni rad aktivno sodeloval pri vseh naših dramatičnih predstavah kot igralec in pevec, je delal zadnje tri mesece v Bentonou, Ill. Jutri pa odide v Kenosha, Wis., kjer bo zaposlen pri American Bridge Co.

— 8-urni delavnik za jeklarje. Z dnem 1. oktobra t. l. je bil uveden 8-urni delavnik v vseh tovarnah United States Steel-korporacije. Več nego 225.000 je prizadetih neposredno in posredno. Izprememba pomeni zmanjšanje za kakih 20 odstotkov v povprečnih delavnih urah jeklarniških zaposlencev. A pomeni tudi povišbo v

plačah do 30 odstotkov, ker se bo dajala posebna plača za "overtime", ako se še vzdrži 10-urni delavnik.

— Jolietški Slovenci prav pridno podpisujejo četrto vojno posojilo, ker so lojalni in patrijotični ter hočejo po svojih močeh pripomoči k zmagodobitju v vojni.

O tej priliki omenjamo, da so po uradnem seznamu, katerega je izdal zakladniški urad Združenih držav, ameriški Slovenci podpisali tretjega vojnega posojila za \$1,569,900. Ta vsota predstavlja slovenski denar, katerega so dali posamezniki in razne organizacije vladi na posodo in razpolago. Gotovo pa je, da je ta vsota še veliko prenizka. V uradnem seznamu je tudi postavka \$4,200,000, katero so podpisali Jugoslovani. K tej vsoti so Slovenci gotovo vveliki meri prispevali, mogoče celo največ. Dalje je pripisano tudi veliko slovenskega denarja tujim narodnostim v kredit. Mnogi slovenski delavci, ki so plačali svoje bonde v tovarnah, kjer so zaposleni, niso zahtevali, da bi tovarna označila, da je bil bond kupljen od Slovencev. Na ta način je bila izdružena za naš kredit velika vsota. Vsekakor pa je tudi ta vsota, ki je uradno zabeležena, dovolj častna za nas, kajti niti vsi večji narodi se ne morejo ponašati z enako. Upati je, da se ameriški Slovenci pri sedanjem četrtem vojnem posojilu odzovejo še sijajneje, zgledujoč se nad K. S. K. Jednoto, ki je v ponedeljek podpisala \$100,000 za četrto posojilo Svobode.

— Jolietški bratje Hrvati so nabrali vsoto \$89 za Rdeči križ v nedeljo popoldne, ko so imeli v hrvatski šolski dvorani shod v pospešitev četrtega posojila Svobode. Eden izmed govornikov je rekel med drugim: "Mi se ne bojujemo za denar, niti ne za več zemlje, ampak za demokracijo. Ameriški fantje žrtvujejo vse, kar imajo, za demokracijo in svobodo sveta, in kaj pa naj mi storimo, da damo našim fantom najboljšo podporo? Če kupujemo Liberty bonde in vojno-varčevalne znamke, če podpiramo Y. M. C. A. in K. of C., pripomoremo najbolj k uspehu naših armad in k brzemu zdravemu povratu naših fantov." G. Frank Jurčić, znani trgovec, je nasvetoval nabiranje za Rdeči križ, rekoč: "Najbolje storimo, če kupujemo obveznišče in vojno-varčevalne znamke, ker tako pomagamo vladi dobiti vojno. Kot patrijotični člani Združenih držav, zbrani v tej dvorani, pokažimo svojo lojalnost s tem, da nekoliko naberejo za Rdeči križ."

O tej priliki omenjamo, da je Narodna Hrvatska Zajednica, ki je imela konvencijo v Chicagu zadnje dni, sklenila, naložiti \$200,000 v četrto posojilo Svobode. Dosedaj je imela N. H. Z. že \$300,000 svojega premoženja naloženega v Liberty bondih in sedaj bo imela naloženih v vojnih posojilih skupaj \$560,000. Delegat N. H. Z. so nadalje sklenili, darovati iz zajedniške blagajne \$50,000 za Rdeči križ. Od te vsote dobi Ameriški R. K. \$20,000, Češkoslovaški R. K. \$5,000, Poljski R. K. \$5,000, Ruski R. K. \$5,000 in Jugoslovanski R. K. \$15,000.

St. Joseph, Valley, Wash., 26. sept. — Velečislano uredništvo Am. Slovenca! Prosim za mal koticke prostora v vašem priljubljenem listu.

Dne 22. sept. so v townu Valley blagoslovili novo nemško cerkev. Ob poldevetih je bila cerkev blagoslovljena. Ob 9. uri je bila prva sv. maša darovana v novi cerkvi, katero je daroval domači g. župnik Rev. Schultz in pri kateri so pristopili prvoozbajanci k mizi Gospodovi. Ob pol 11. uri je bila velika sv. maša, katero je daroval prevzvišeni vladika Right Rev. Schinner, škof iz Spokane, ob asistenci Rev. Fredericka iz Chewelah in domačega g. župnika Schultza. In po sv. maši je vladika podelil otrokom zakrament sv. birme. In potem je bilo sveto opravilo zaključeno z blagoslovom in zahvalno pesmijo "Te Deum".

Pozdrav! M. T.

MED POTJO NA JUGOSLOVANSKO FRONTO.

G. Jos. Zalar, predsednik podružnice Knezoškof Jeglič št. 5 S. N. Z., je prejel sledeče pismo, s prošnjo za objavo v naših narodnih listih:

Toulon, Francija, 10. sept. 1918. — Dragi prijatelj! Preden Vam nadalje pišem, Vas najprej srčno pozdravim in Vam želim vse dobro, kar si sami želite. Hvaležni morate biti, da ste v Ameriki, kajti to ti je dežela, da ji nima enake na svetu. Jaz Vam toliko povem: Kakor hitro bomo obračunali z našimi neprijatelji, takoj se povrnemo v Ameriko; kajti jaz se ne morem privaditi evropskim šegam, zategadelj mi je Amerika zmeraj naprej. Naznanjam Vam, da smo srečno dospeli dotod, to je, do Toulona. Kdaj gremo naprej do Afrike, ne vem; ka-

kor hitro pridemo tja, Vam zopet kaj izporočim in pošlem svoj naslov in tudi sliko, ako mi bode to mogoče.

Tukaj se nahajajo tudi dobrovoljci iz Rusije, kateri so med potjo v Solun (Soloniki). Da bi jih slisali, kaj oni povejo od avstrijske vlade, pa bi marsikateri slovenski Avstrijak sodil drugače; ne bi rekel, da je tako lepa Avtrija, kakor si jo oni slikajo. Ravno danes sem imel priliko govoriti z nekim Gorčanom, kateri je bil zajet ali se je predal Francozom in sedaj je tukaj, dokler se pozdravi in potem gre na solunski front kot prostovoljec.

Vidiste, Joe, da bi bili naši fantje v Ameriki tako zavedni, kakor so naši Slovenci in stari domovini, potem bi se mi Slovenci kaj postavili, kajti Slovenec sploh vse spoštuje, tako bi bili tudi naši Slovenci iz Amerike spoštovani. Hočem Vam reči, Joe, da bi se skupilo en dober polk krajnjskih Janezov iz Amerike, to bi bil ponos nam Slovencev! Kajti, da i tiste pesti priše na Avstricje ali Nemece, bi se dosti poznalo, mislim; kajti takšni fantje morejo več napraviti kot štirje drugi polki ali še več. Torej rad bi videl, da bi naši fantje kaj storili za našo Jugoslavijo. Zatorej, fantje, naprej, da se tudi mi pokažemo, da smo vredni in zmoini nekaj napraviti! Torej prosim vse zavedne Slovence, da stopijo naprej in se pokažejo pred drugim narodom, da so tudi oni storili nekaj za demokracijo. Torej, fantje, naprej!

Cenjeni prijatelj, ako Vam je koticak mogoče, agitirajte za to stvar! Imel sem priliko govoriti s Srbom, kateri je bil v nemškem ujetništvu in je pobegnil iz njega letos. On mi je povedal, da je čital v nemških listih o naših zavednih Slovenceh in Slovenkah, katerih podpisi so bili izročeni voditelju jugoslovanske kampanje, drju. Korošcu v beli Ljubljani. Torej ako se tam kaj taknega dela, zakaj ne bi tudi oni slovenski fantje v Ameriki, kateri imajo še zakrknjena srca, vstali in šli v boj za to idejo? In tudi Vi glejte, da izpodbujate narod k tem idejam, kajti je tudi od Vas odvisno, da delujete za to. Nič se ni treba bati osebnih napadov od strani naših nasprotnikov, kajti prišel bo čas, da bomo obračunali z njimi, — ne da jim bomo kaj škodovali, ali to bo de na vse drugačen način. Torej naprej, zastava Slave!

Slučajno, da morajo naši fantje iti v ameriško armado, le naprej, fantje! Kajti oni se poslavljajo v bojih. Ako idete v njih armado, ste toliko napravili za našo stvar, kakor da bi bili v jugoslovanski armadi.

Torej, dragi Slovenci, apeliram na vas, da se tudi vi zbudite, kateri še niste prebujeni, kajti zagotovem vam, da zmaga je naša, četudi se vi protivate. Da bi vi znali, kaj delajo zavezniški iz Nemecev, ne bi odlašali niti trenotka. Torej naprej, dragi rojaki širom Amerike! Ne poslušajte zapeljivcev, kateri vas zapeljujejo in odbijajo od te ideje, kajti prišli bodo tudi oni na površje tako ali tako. Kadar bomo zmagonosno korakali zopet v našo domovino, kaj boste vi rekli? S kakšnimi obrazi bi vi šli pred slovenski narod, ker niste delali nič zanj in pri tem ste ga še tlačili bolj in bolj da je v še večjih mukah trpel? To bo de nekaj grolega, izdajalskega od vas. Vsi narodi se hijejo za svobodo in demokracijo, a vi, dragi Slovenci, pa držite z narodom, od katerega nikdar niste imeli koristi in je ne boste. Dragi rojaki, glejte, da delujete v korist osvoboditve našega slovenskega in slovenskega naroda!

S tem končujem in želim, da bi vaša moj list vzbudil in pripravil do prepričanja, da je to resnična stvar. Torej vam pošiljam tisoče srčnih pozdravov. Dragi Slovenci in Slovenke širom Amerike, držite se gesla: Vse za dom in narod!

In Vam, cenjeni prijatelj in predsednik jolietске podružnice S. N. Z., želim obilo uspeha pri agitaciji za našo zvezo. Prejmite tisoče pozdravov iz daljne Francije vsi člani in članice S. N. Z., kakor tudi vsi rojaki in rojakinje v Jolietu. Posebno pa Vam, g. Zalar, in Vaši družini, g. F. G., mojemu bratu in njegovi družini, kakor tudi Sitarjevim, Golobčevim, J. Horvatu ter tudi vsem fantom in dekletom iz Joliet: Živeli! In do svidanja, dragi mi rojaki in rojakinje!

Max F. Rolih, jugoslovanski prostovoljec iz Joliet.

IMENIK PODRUŽNIC S. N. Z. IN IMENIK URADNIKOV.

(Konec.)

Št. 14, McKinley, Minn. Predsednik: John Čnal, (?) Podpredsednik: Andrew Ilatic, (?) Tajnik: Mr. R. Aleksich, Box 52; Blagajnik: Jakob Butala. Nadzorniki: 1. Marko Bajuk, 2. John Tomač in 3. Marko Pavletič. — Seje vsako drugo in zadnje nedeljo v mesecu v Village Hall.

Št. 14, Aurora, Minn. Predsednik: Steve Knezevič, Bx 365; Podpredsednik: Karol Baričević, Box 435; Tajnik: John C. Brozich, Box 472; Blagajnik: Anton Skubic, Box

186. Nadzorniki: 1. John Peryon, 2. Anton Smolič, in 3. Viktor Rebrovič. — Št. 16, Eveleth, Minn. Predsednik: Rafko Zupanec, 520 Douglas Ave.; Podpredsednik: Zarja Rašević, 225 Grant Ave.; Tajnik in blagajnik: Rade Poznanovič, Box 741. Nadzorniki: 1. Ana Zupanec, 2. John Schwab.

Dr. Ivan Hriar, št. 17, Black Diamond, Wash. Predsednik: G. J. Porenta, P. O. Bx 176; Tajnik: Peter Chelovich, P. O. Bx 96; Blagajnik: L. B. Elez, P. O. Bx 85.

Nadzorniki: 1. Valentin Tusar, 2. Peter Arsovič in 3. Mirko Talch; Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu pri g. G. J. Porenta.

Št. 18, Ely, Minn. Tajnik: Rev. Frank Mihelčić.

Št. 19, Buhl, Minn. Predsednik: Matt Kayfes, Box 143; Podpredsednik: Matt Krimpotič, Box 292; Tajnik: S. R. Lench, Kinney, Minn; Blagajnik: Ignac Tomach, Kinney, Minn.

Nadzorniki: 1. Lina Kayfes, 2. Ana Perhaj in 3. Dan Pražič.

Št. 20, Biwabik, Minn. Predsednik: Frank Mahnič, Box 332; Podpredsednik: Sam Žigič, Box 326; Tajnik in blagajnik: Ivan Kure, Box 68.

Nadzorniki: 1. Jakob Kariš, 2. Pete Marovič in 3. Anton Purkat.

Soča, št. 21, Carondale, Pa.

Predsednik: Josip Debevc, Box 293; Podpredsednik: Karol Kroatin, 51 Scott St; Tajnik in blagajnik: Karol Mramor, 140 So. Church St.

Nadzorniki: 1. Anton Zaller, 2. Frank Belgen in 3. Ana Kroatin. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu.

Sava, št. 22, Pueblo, Colo.

Predsednik: John Germ, 320 Palm St; Podpredsednik: Matt Jerman 321 Palm St; Blagajnik: Joseph Russ, 1101 East 8th St.

Nadzorniki: 1. Frank Bojc, 2. J. D. Butkovich, in 3. Dane Tisma. — Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu.

Ilirija, št. 23, New York, N. Y.

Predsednik: Ignacij Hude, 82 Cortland St., New York; Podpredsednik: Peter Vogrič; Tajnik: Rev. P. Kazimir Zakrajšek, 62 St. Marks L., New York N. Y.; Blagajnik: Anton Burgar 44 Hallick Ave., Ridgewood, L. I. Nadzorniki: Jos. Rems, Alojzij Škulj, Leo Štrukelj, Alojzij Češarek, Matija Čigram in Ludvik Mnc.

Št. 24, Denver, Colo.

Predsednik: John Predovich, 4837 Washington St.; Tajnik: Mike Horvat, 4437 Penna Ave.; Blagajnik: J. J.-Pekec, Jr., 4459 Washington St.

Nadzorniki: 1. J. M. Drazich, 2. Joe Prijaten in 3. Frank Škrabec.

Slovan na dan, št. 25,

Willard, Wis. Predsednik: Matt Bombač; Podpredsednik: Anton Debevc; Tajnik: John Rontar, Box 117; Blagajnik: Josip Pekolj.

Nadzorniki: 1. Mike Artac, 2. Frank Francej in 3. John Bajuk. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu.

Slovenska Svoboda, št. 26, San Francisco, Cal.

Predsednik: Anton Šukle, 615 San Bruno Ave.; Podpredsednik: John Gojoič, 707½ Bruno Ave.; Tajnik: John Russ, 725 Rhode Island St.; Blagajnik: John Starjina, 2000-19th St.

Nadzorniki: 1. Frank Težak, 2. Martin Šukle in 3. Apolonija Rauch. Seje se vrše vsaki tretji petek v mesecu.

Ilirija, št. 27, Rock Springs, Wyo.

Predsednik: Frank Kershinski, 124 L. St.; Podpredsednik: Peter Maslov, Box 43; Tajnik: Frank Plemel, 407-6th St.; Podtajnik: Rev. Anton Schjefrer; Blagajnik: Apolonija Mrak, 126-K St.

Nadzorniki: 1. Marko Jurčić, 2. Juraj Radošević in 3. Frank Vehar.

Št. 28, Leadville, Colo.

Predsednik: Johi Kočovar, 607 West Second St.; Podpredsednik: Steve Frankovič, 132 West Chestnut St.; Tajnik: Rudolf Sayer, 146 West Chestnut St.; Blagajnik: Frank Zaitz, st., 514 West Chestnut St.

Nadzorniki: 1. N. Pezdirc, 2. Rev. John Judnič in 3. Mihael Rehak.

Janez Ev. Krek, št. 29, Forest City, Pa.

Predsednik: J. A. Dečman, Box 168; Podpredsednica: Fanny Susman, Box 558; Tajnik: Frank Susman, Box 558; Blagajnik: Martin Muhič, Box 537.

Nadzorniki: 1. J.F. Osolin, 2. Lovrenc Kotar in 3. Math. Komin.

OPOMBA.— Vse morebitne premembe pri uradnikih se blagoli naznaniti na glavni urad v Cleveland, Ohio.

Važna poslanica g. H. Hooverja, Združenih Držav živilskega upravitelja.

UNITED STATES FOOD ADMINISTRATION.

United States Food Administration Washington, D. C.

Washington, D. C., May 26, 1918.

Zaupanje živilske uprave Združenih Držav, da se bo ljudstvo v deželi odzvalo navdušeno in s celim srcem po prošnjam za zmanjšanje pouzivanja predložitvi dejstev vsakim potrebnim hrane, je bilo popolnoma upravičeno. Dokazali smo svojo zmoinost, ne le misliti vkup, marveč tudi skupaj delovati. Odziv ljudstva je vzrok za sedanjoo prošnjo.

Naše delo še ni popolno. Vkljub izpodbudnim uspehom naših prizadev, vkljub dejstvu, da naši izvozi živil neprestano naraščajo in se bližajo najmanjšim zahtevam v inozemstvu, je potreba obnovljene gorečnosti in prizadevnosti nujna. Dočim bi morali vsem zahtevam živilske uprave neprestano zadostovati, so gotove stvari, ki jih želim poudariti ob tem času.

V slučaju mesa in mesenine so potrebe za izvoz v inozemstvo prav velike. Dočim je bilo aliirsko pouzivanje zmanjšano povprečno 1¼ funta za osebo na teden, uživamo mi danes povprečno 3¼ funta za osebo na teden. Ta razdelitev je krivična. Sporazumljenje o teh dejstvih upraviči našo prošnjo, da se pouzivanje vseh vrst mesa, včevši kuretino, kolikor mogoče zmanjša na 2 funta na teden za osebo nad štiri leta starosti.

V slučaju sladkorja (cukra) smo v zadregi vsled potrebe, rabiti ladje za prevažanje naših vojakov in hrane za alirance, in zato moramo rabiti sladkor z veliko varčnostjo. Poudariti moramo važnost shranjevanja in varčevanja v veliki meri med našim ljudstvom to poletje, in naš razpoložni

sladkor se mora hraniti v to svrho.

Ali položaj glede pšenice je najresnejši v živilskem zalaganju aliirskega sveta. Če hočemo zadostiti najmanjšim pšeničnim zahtevam naših armad in aliirskih ter trpečih milijonov v aliirskih deželah, se mora naše pouzivanje pšenice v Združenih Državah de prihodnje žetve zmanjšati na približno eno tretjino navadnega použitka. Nedoumno je, da ne bi bili kos tej krizi. Za vsakega izmed nas, ki lahko osebno prispeva k olajšbi človeškega trpljenja, je to predprava, ne žrtev. Vsi sloji našega prebivalstva ne morejo nositi tega bremena enako. Tisti, ki opravljajo telesno delo, potrebujejo večjega krušnega deleža, nego tisti, ki sedijo med delom. Vsled neprestanege vsakdanjega opravila žensk in gospodinj ter pomanjkanja domačih pekovskih polajškov zahtevajo mnoga gospodinjstva v velikih mestnih središčih že pripravljene živilski delež, kar je pekarski stalni Victory-hleb. Nadalje moramo neprestano paziti na posebne zahteve otrok in onemoglih ljudi.

Da zadostimo položaju v inozemstvu in preprečimo resno trpljenje doma, je neobhodno potrebno, da vsi tisti, ki jim dovoljujejo okoliščine, zdržujejo pšenice in pšeničnih izdelkov vsake vrste do prihodnje žetve. Znano je in vse hvale vredno, da so mnoge organizacije in nekatere občine že sklenile, slediti ta načrt.

Upati je, da boste naznanili to svoji organizaciji in svoji občini, priporočujoč tistim, ki jim okoliščine dovoljujejo, da se nam pridružijo in zavzamejo to stališče.

HERBERT HOOVER.

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladdno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1

First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

— STRANI OBSEGA —

priježen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠCINE BREZ UČITELJA. Vsebinska knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljani poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.

Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

MODERNO IN ZANESLJIVO ZOBOZDRAVLJENJE

se daje našim pacientom vsak čas. Nikjer ne najdete tako ČISTEGA URADA in tudi ne BOLJŠE POSTRŽBE ter ne več ZADOVOLJSTVA kakor pri nas

Izplačilo se vam bo glede DELA in CENE, če nam izročite uredite in zravljenje svojih zob.

PREISKAVA ZASTONJ

BURROWS ZOBOZDRAVNIK

D'Arcy Bldg. 2 nadstropje

Odperto vsaki dan zvečer in ob nedeljah do poldne.

Vogel Chicaga in VanBuren ceste. Joliet, Ill.

KATOLIČANI IN JUGOSLAVIJA.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Okoli zagreških "Novin", ki imajo zveze z vsemi rodoljubnimi katoliškimi cerkvenimi dostojanstveniki v domovini, se zbirajo mlado katoliški duhovni in ves njihov pokret. Stojijo na principu osvobodjenja in samoodločevanja našega troimenega naroda so se še enodušno izjavili za jugoslovansko deklaracijo in za koncentracijo vseh narodnih sil. Niso samo pri tem, temveč so v zvezi z grško-vzhodnimi svečeniški dogovorili več sestankov, katerih cilj je zblizanje rimske cerkve in vzhodne cerkve.

To gibanje je našlo v krškem škofu dr. Mahničju močnega in odločnega zagovornika in zaščitnika. V naslednjem priročniku njegova članka, velike politične važnosti, katera je priročnik v Novinah dne 24. in 25. maja t. l. Prvi članek dne 24. maja se glasi:

IDEALNI IN IMPERIALIZEM.

Povzdignite oči. (Iz 40, 26.)
eghija—U
Še nikoli se niso stavile na narodno inteligenco večje zahteve kakor danes. Živimo v dobi epohalnih dogodkov, v dobi, v kateri se dvigajo kalice nove bodočnosti. Kako bo izgledala ta bodočnost? Eno je brez vsakega dvoma, da se bo lice zemlje temeljito izpremenilo: In videl sem novo zemljo. Kajti prva zemlja izgine... Oni, ki sedi na prestolu in sodi narodom, govori: Glej, delam vse novo... (Odkr 21.)

Da, velika je ta doba, kakoršne svet še ni doživel. Velika doba zahteva nevelike ljudi, ljudi, ki obvladajo nevelike časovnih katastrof in zapreke fizičnih sil, navajajoč jih k višjim ciljem. To nadmoč nad elementarnimi silami črpajo veliki može iz idej. Ideje odpirajo duhu vidik v visokim trajnim ciljem, z idejami se krepi volja za herojske žrtve, katere zahteva doba stvar.

Sila ideje se v zgodovini premalo uvažuje. "Življenje je boj", slišimo pogosto, medtem ko stojimo, govoreč o borbi življenja, priro dprti strani življenja, ne da bi se pridrli do nevidnih sil, ki se gibljejo v življenjskem organizmu, sile ki so prvi in edini movens političnih in socialnih preratov. Ta movens so ideje. Protivne ideje do medsebojnega spopada na prozorišču svetovne zgodovine. V svojem manifestu od 16. julija obljubljuje Don Karlos španskemu rodu, da se bo trudil postaviti javno izobrazbo na temelju zdravih načel, ker uči izkušnja, da so imeli veliki prerati v Evropi svoj pričetek na katedrih in knjigah, nato pa so šele prešli v parlamente in izbruhnili na barikadah. Udarec, ki se zada zmečem, je v resničnejšem smislu čim, ki se vodi z duhom, a ne z rokami...

Samo oni bo pravilno razumel zgodovinske dogodke, kadar jih razmotri v luči idejnega stališča, ohranil trezno in razborito sodbo v metezu nenadnih preratov in vprašanj, ki mu vstajajo od obeh strani, ter bo s svestnim samozaupanjem snoval načrte in delal pravila delovanja za bodočnost.

Preratski dogodki, ki pretresajo danes svet, nad dvigajo duh v idejne višave. Čim bolj nam ti dogodki odpirajo pogled v globocine razburkanega svetovnega morja, čim bolj se pod njihovim vplivom izraža ljudsko srce v vseh krepostih in napakah, tem bolj se nam dviguje duh v kraljestvo večnih idej, kjer vodi božja modrost krepek in neomahljivo, a objednem blago in mirno usode narodov po določenih namenov. Tttingit a fine ad finem fortiter et disponit omni sauviter. (Sap. 8, 1.)

Ta Bog je storil, da stanuje ves človeški rod od enega človeka po vsej zemlji in postavil odločen čas in meje njihovega bivanja. (Dej. ap. 17.)

Bog je toraj razdelil zemljo med Adamove sinove ter jim določil čas in meje, to je, določil jim je naloge, katere imajo izpolniti. Kakor posameznik, tako ima tudi vsak narod svoj poklic; kaj bi sicer pomenile besede: Vsi narodi mi bodo sledili... vsi narodi me bodo povelicali... (Ps. 71.)

Princip določenega poklica naroda je temeljni zakon, kjer se gre za urede mednarodnih odnosov. V smislu tega principa vživa vsak narod po Bogu podeljeno pravico neoviranega svobodnega razvoja svojih sil in individualnih lastnosti. Ta pravica je vsakemu narodu neodvzemljiva, neporekljiva, pravica, katero morajo tudi drugi narodi spoštovati in čuvati neoporekljivo, pa naj bi bil sicer drugi narod še tako majhen in slaboten. Neoporekljivost te pravice ima svoj razlog v naredbi Gospodovi, nikakor pa ne v množini in fizični jakosti. Zgodovina celo utrjuje, da je božja previdnost poverila ravno fizično in številčno slabšim narodom idealne naloge. Vzgljed za to imamo v izraelskem in grškem narodu. Fizično močni in silni narodi, ki so z mečem osvajali dežele in ustvarjali svetovne monarhije, so izginili brez sledu, pušči za seboj le spomin na svoje obojvitve in barbarske čine (Huni, Ostri,

Goti, Tatarji, Kartazaani in deloma tudi stari Rimljani.)

Male, prizirane narode jemlje Bog pod svojo zaščito. Besede svetega pisma, po katerih strmoglavil Bog silne s prestola in odpustil bogatim prazne, medtem ko povzdiguje ponižne in napolnjuje gledne z dobrotami (Luka 1, 52), te besede se uresničijo ne samo nad posamezniki, temveč tudi nad celimi narodi.

Zakaj ne vzamejo z mirno, vedro zavestjo v pretres pravice in postavne aspiracije narodov? Zakaj se dobrohotno ne izmenjajo nazori o tem, na kak način bi se moglo zadostiti, v kolikor je mogoče, tem pravičnim aspiracijam? Pomislite, da narodi ne mijejo: ponižani in tlačeni narodi sicer nosijo jarem robstva, ali oni tudi iščejo, kako bi ga otrsli čim prej zvojnata vrata, zapuščajo od roda do rodov žalošno nasledstvo mrznje in maščevanja. Za sedaj moremo ugotoviti, da je tlaččenje in zatiranje malih narodov prekoračilo najvišjo mero.

Drugi članek v Novinah od 25. maja nosi naslov:

POLITIKA HRVATSKIH KATOLIČANOV.

Za svoj politični program sprejemam majsko deklaracijo. Pri tem ne vodijo samo politični razlogi, temveč tudi drugi višji: ti razlogi so naravni in nadnaravni.

Balkan in Vzhod sta slovanska, in zaradi tega se more voditi tu samo slovanska politika. Vsaka druga politika je imperIALIZEM, ki žigosa sam sebe za najlne in težko krši naravni zakon, po katerem je vsak narod na svoji zemlji gospodar. S tako politiko se zasajajo kalice mednarodnosti borb in bojev brez konca in kraja. Ali mislijo morda pangermanski kričarji v resnici, da se bo dalo tako sto milijonov slovanskih narodov tako lahko podjarmiti? In ali, ako bi se to tudi začasno posrečilo, bodo-li ti narodi mirno in udano prenašali usiljeni jim jarem? Ali se niso imperIALIZISTI popolnoma ničesar naučili od sedanje svetovne vojne?

Naš slovanski račun bo dovedel samo tedaj do pozitivnega rezultata, ako se v očigled dejstva te ekspanzivne politike prenehamo cepiti in se vsi združimo brez razlike, kajti naj smo različni v svojih nazorih, vendar nam je domovina skupna. Naši nasprotniki dobro vedo, kako pospešuje njih delovanje izvajanje znanega gesla: Divede te empera. Z neslogo in cepljenjem jim prihajamo nasproti, podpirajoč jih v njihovih aspiracijah. Na ta način izvršujemo posel grobarjev lastne domovine in narodne bodočnosti.

K majski deklaraciji pa nas vodijo tudi nadnaravni razlogi. Z nemško kulturo in politiko se nerazdružljivo veže tudi njihova vera. Ali moremo pričakovati, da bo nemški protestantizem na slovanskem vzhodu opustil svojo versko-politično taktiko? Nikaravno se varati! Tudi v preteklih časih so delali nemški protestanti poskušne, ne da bi se moglo pravoslavje približati protestantizmu. Sio jim je za tem, da bi za vedno preprečili zjedinitve katoliških pravoslavskih src. Za ta namen je pripravljen doprinesti vsako žrtve. To prizadevanje od strani nemških protestantov je zadelo dosedaj vedno na največjo zapreko v ruskem carju-papažu. Sedaj pa je tudi v Rusiji proglašena svoboda veroizpovedi. Ako se nam toraj, kakor smo rekli, s to svobodo veroizpovedi odpirajo vrata novih bratskih zvez s pravoslavim vzhodom, ne smemo misliti, da se ne bo s tem tudi nemški protestantizem s tem okoristil. Že sedaj se na vse načine trudi, kako bi zadobil reser vpliv v slovanskem pravoslavnem svetu. Naj je še tak razmak med protestantizmom in pravoslavjem, vendar se bodo našli ljudje, ki bodo iz opozicije proti katolicizmu podpirali tako zvezo.

Bratje katoličani, Vam govorim. Ali ne bomo vse poskusili, kar je v naši moči, da odvrnemo od slovanske pravoslavja, od naših bratov to pogeljal, ki bi Slovane med seboj še bolj oddaljila? Ali bomo prekrizanih rok trpeli, da nam naš sovražnik poseje našo slovansko njivo s svojim koljenjem? To vprašnje je najdalekosežnejše važnosti za Slovanstvo, za njihov kulturni in verski razvoj.

Razmotrivajoč majsko deklaracijo s tega stališča zadobiva veliko idealnejši verski in kulturni pomen. Uprav vitalni interesi katolicizma zahtevajo, da se z vse mi silami upremo ekspanzivni nemški politiki na Vzhodu in Balkanu.

Zadari tega se mora, po našem mnenju važni nastop katoliškega hrvatskega seniorata za majsko deklaracijo najodločnejše odobriti, ker se popolnoma strinja z duhom naše katoliške organizacije. S politiko majske deklaracije ne ščitimo in branimo samo hrvatsko, srbsko in slovansko narodno-politično misel za osvobodjenje, temveč

v eminentnem smislu tudi versko-kulturne ideale.

Hrvatski katoliški seniorat ni mogel v teh kritičnih časih drugače postopati, niti ne more kedo prigovarjati, ker je vse shvatsko duhovništvo sprejelo majsko deklaracijo.

Toliko sine ira et studio. Te besede je narekvalo v pero globoko prepričanje in ljubezen do vsega, kar je slovanskega.

Ta odločni nastop krškega škofa je napravil velik vtis v naši domovini, kakor tudi v inozemstvu. V naslednjem podajamo, kako enodušno ga je sprejelo in odobrilo javno mnenje, kakor tudi članek, katerega je povodom Mahničevih člankov priročnik odlični francoski list L'Oeuvre.

II.

Članek doktorja Mahničja sta vzbudila velik vihar v Budimpešti in na Dunaju. Nemški listi so napadli naše škofe, tako da so bili ti prisiljeni nastopiti za svojo obrambo. Nemcem so se pridružili francozji in Stadlerjevi pristaši, ki so tudi sedaj poskušali, izkoristiti verske čute katoliških Hrvatov in korist Dunaja in Budimpešte.

Predno navedemo zagovor dr. Mahničja, naj na kratko analiziramo njegova dva članka, ki sta bila objavljena v zagreških Novinah...

Ker so Frankovci in Stadlerjevci napadli v zadnjem času majsko deklaracijo in arodno edinstvo s čisto verskega stališča, hotoč poili in z velikim krikom dokazati, da se jugoslovanska misel protiva v svojem bitvu katoliški misli in da bo Jugoslovantvo uničilo katolicizem, je vsakdo uvidel prozorni namen njihovih napadov. Na eni strani so imeli diskreditirane pred katoliško javnostjo one katoliške časopise in one katoliške duhovne, in laike, ki so se postavili v politiki na temelju narodnega edinstva, nad rugis trani pa so imeli odvrniti hrvatski del naroda od deklaracijske politike. Vse to je bilo v korist Dunaju in Pešte. Ta agitacija je segala tako daleč, da so pristaši dr. Sušteršiča javno proglasili ljubljanskega knezškofa dr. Jegliča, zagreškega nadškofa dr. Bauerja in krškega škofa dr. Mahničja za Jugoslovanske Lustre, da so jih radi krivoverstva tožili v Rim, seveda potom dunajske vlade.

Narodno časopise je kaj pogosto reagiralo na take napade, dokler ni krški škof dr. Mahnič izrekel kot vodja hrvatskega katoliškega gibanja ne-reptorično in avtoritativno sodbo. Napisal je precej obširno versko-politično študijo, v kateri rešuje najmodernejše probleme v našem narodnem življenju.

Dr. aMhnič je povdaril naslednjo temeljno misel: Deklaracijski politiki se ne da prigovarjati niti z naravnega, niti z nadnaravnega stališča. V sled tega ni v njej ne samo nikake nevarnosti za katolicizem, temveč mu daje ona novo moč, novo realno idejo, a ta je, versko zjedinitve razdeljenih bratov, da se na slovanskem vzhodu in jugu vodi samo slovanska politika, vsaka druga politika in vse druge aspiracije dajejo samim sebi pečat nasilja in navednega osvajanja, s čemur se težko krši naravni zakon, da mora biti vsakdo na svoji zemlji gospodar. Z imperIALIZISTIČNO politiko se vsajajo na Balkanu in na Vzhodu kali novih borb in mednarodnih bojev brez konca in kraja.

Dr. Mahnič dalje povdarja, kako se s pangermanizmom popolnoma indentificira protestantizem, ki skuša razširiti med Slovani na vzhodu in jugu svoj vpliv. Temu širjenju nemškega verskega imperIALIZMA se imajo na slovanskem jugu v prvi vrsti upreti Hrvati, ki morajo priti s pravoslavnimi Srbi v najtesnejši kontakt. Verska mrznja se mora za vedno odstraniti pod svetlimi žarki ljubezni in resnice versko edinstvo pa ojačiti narodno edinstvo.

Tako dr. Mahnič. Te misli so tako zrele, tako velike, da jim ne more nihče niti najmanje prigovarjati. S čistega političnega stališča jim je naprisrčnejše pozdraviti. Tudi najhujši brezverec ne bo mogel tajiti velikega vpliva vere na celo naše narodno življenje. So velja zlasti za nas Jugoslovane. Tuja politika je razdelila krvne brate, in kaj je potem bolj naravno, kakor da se eden drugega približamo, da pridemo do verskega zjedinitva in tako okrepimo na jugu naše narodne vrste, jih postavimo v eno samo falango, katere ne bo mogel nihče razbiti, pa naj se poslužijo kakošnegakoli izgovora. Tu ne gre za kak kerikalni imperIALIZEM, niti za kako nasilno propagando, katero bi hoteli katoličani usiliti pravoslavnim, temveč za zblizanje duhov po Kristovi molitvi, da bomo vsi eni.

Zagreške Novine poročajo povodom dr. Mahničevih člankov sleedeče: Z ozirom na kulturni program smo natančno precizirali svoje stališče s temi besedami: Velika doba naše narodne borbe za svobodo in samostojnost Hrvatov, Slovencev in Srbov ima eliminirati iz našega javnega življenja vsako nepotrebno, zagreno, neobjektivno polemiko na kulturnem polju. Mi katoličani bomo pozitivno povdarjali svoja kulturna načela in jih

bomo branili z vso odločnostjo in energijo, ako jih bodo nesprotniki napadali. To naše pozitivno in defenzivno stališče mora vsakdo, komur je v resnici do prave svobode, tudi respektirati. Narodna sloga ne zahteva, da bi nastala tabula rasa v notranjem narodnem življenju, ne zahteva homogenost ali prikrivanjaš diferenc, ki obstajajo v narodu, ali boje med inteligenco v kulturnem, socialnem in političnem oziru. Sedanja narodna sloga pomeni sodelovanje narodnih sil v svrhu skupnega odpora proti vsaki tuji ofenzivi na naš skupni narodni cilj: svobodo in zjedinitve Jugoslovantvo. Glede na politiko smo se postavili od prvega početka na načelo narodnega edinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev ter smo složno in navdušeno sprejeli majsko deklaracijo. V svojem listu smo priporočali po vzgledu Čehov koncentracijo narodnih vrst.

Narodna koncentracija pa se medtem ni nekaterim dopadla, a fa nekdo je srbsko-hrvatska koalicija, ali bolje rečeno, njena oportunistična gorda, ki je po svojem detektivu z germanskim profilom udrla in dvorano narodnega zborovanja in dala razpustiti zborovanje, katerega so se udeležili odlični slovanski, hrvatski in srbski narodni poslanci, namesto da bi se bila pridružila narodni koncentraciji kjer je imela odločno eno od glavnih mest.

Izdala je geslo, da se mora vreči v složne narodne vrste kamen oviranja, nezaupanje in nesloge. A kje češ najti boljše pot, kakor to, da se spusti v kulturni boj. Med hrvatske liberalce in katolike je bilo treba zasejati mržnjo in razdor. Čeprav smo že tedaj vrgledali celo situacijo in videli, odkod veter piha, vendar nismo nastopili agresivno, temveč smo v mirnem tonu precizirali svoje stališče. Z nami se je strinjalo vse jugoslovansko rodoljubno časopise, ki je nastopilo proti frankovskim in koalicijaškim intigram.

Kot kulturni predstavniki celega katoliškega naroda pa bomo stali vedno na braniku proti vsakemu, ki bi hotel s terorizmom odvrniti narod od borbe za osvobodjenje.

Kot smo že prej omenili so zagreške Novine glasilo hrvatskega katoliškega seniorata, ki odločno zahteva narodno osvobodjenje in zjedinitve.

Nemški list "Das Neue Oesterreich", ki propagira na slovanskem jugu avstrijsko državno idejo, je napisal v svoji tretji številki članek proti našemu narodem.

šim narodnim škofom ter doslovno trdi: Voditelji katoliške stranke, ki hodijo sedaj po zapovedi svobodnih zidarjev, so zelo sumljiv pojav in za Avstrijo najbolj nevarni.

Na ta sovražni napad je odgovoril sam dr. Mahnič v zagreških Novinah od 30. VII, kjer pravi:

"Gorenje besede so naperjene proti voditeljem katoliških strank južnih Slovanov: Slovencev in Hrvatov. Ker se povdarja katoliški značaj stranke, ba zaradi tega pod temi voditelji razumel vsakdo v prvi vrsti ljubljanskega knezškofa dr. Jegliča, zagreškega nadškofa dr. Bauerja in mojo malenkost. Naj mi zato ta nemški list dovolj, ako v obrambo škofovske časti jugoslovanskih katoličanov reagiram na njegove insinacije.

V stanu sem dokazati, da ne hodijo voditelji katoliških strank na jugu in katoliški Slovanci po sviranju svobodnih zidarjev, temveč samo in izključno le oni, ki dvigajo tako besno gonjo proti pristašem jugoslovanske ideje, zlasti pa proti katoličanom, ki so to idejo sprejeli.

Predvsem opozarjam "Deu Neue Oesterreich", da mi Jugoslovani na jugu že davno nahajamo na pohodu proti Jugoslaviji. Ideja Jugoslavije je zasijala kot rešilna zvezda na našem nebu. Mi Hrvati imamo še od leta 1867. v naši sredi Jugoslovansko Akademijo. Politični program pokojnega Strossmayerja je bil Jugoslovantvo. Jugoslavija je imela v vsakem času odlične pristaše, medtem ko se je pričela njena vojska šele na glas majske deklaracije zbirati. To zbiranje se je pričelo pred letom dnij, a svoj krog je pritegnilo vse ljudske sloje, od najvišjih do najnižjih. Ni bilo torej treba čakati na poziv svobodnih zidarjev, da se m ivoditelji katoliških Jugoslovantvo odločimo iti v Prago, da se tam navdahnemo jugoslovanske ideje in da ji postavimo temelje.

aži, da se tudi še danes nahaja več zdrave logike in smisla za svetost naravnih zakonov pri socialistih in drugih neprijateljih krščanstva, kakor pa med mnogimi takozvanimi kristjani, ki se na pridržnicah zaklinjajo na Kristov evanجيل, ki pa politiki branijo pravico močnejšega, to je tiranstvo.

Mi se potapljam, mi poginjamo... Kedo nam bo zameril, ako upijemo, ker ne moremo odoleti prirodnemu nagonu za samoohranjenjem, kot obupanci na pomoč, ako protestiramo, ako zahtevamo svoje pravice? Mi kričim v obupanju, vi pa žigosate krik kot veleizdajstvo, kot marširanje po povelju svobodnih zidarjev. Naš krike neke gospode samo razburja, da še besnejše padajo po nas. Mi zahtevamo, da nam odprete parlament, vi

pa ga zapirate. Mi zahtevamo svobodo časopisja in govora, vi pa nam jo jemljete. Vi zapirate katoliške duhovne, jih preganjate in internirate, katoliške škofe pa razglašate za brezverce.

Vi hočete slišati obupnih krikov... Čim bolj upijemo, tem hujše nam je. Kaj naj torej storimo? (Nadaljevanje na 8 strani.)

NOV ZAKON ZA TUJERODCE GLEDE ODPOTOVANJA IZ ZDRUŽENIH DRŽAV.

Svarilo vsem tujerodcem o načinu postopanja.

Vsi tujci, ki žele odpotovati iz Združenih držav kamorkoli razen v Canado in Bermudo zavešelj ali samo začasno, morajo dobiti potno dovoljenje. Ta dovoljenja bodo dovoljena samo za tehtne razloge, ki bodo dokazali nujnost potovanja, in vrtakem slučaju, če ne bo odpotovanje tega ali onega poedina interesom Združenih držav škodljivo. Vsi tujci (razen državljantov in podanikov Nemčije, Avstro-Ogrske, Bolgarije in Turčije) smejo odpotovati v Canado in Bermudo brez dovoljenja.

Od dveh do štirih tednov je treba časa, da se dobi dovoljenje, če je podeljeno. Prošnja mora biti v vseh slučajih vročena dovolilnemu zastopniku, bivajočemu najbližje prošilcevemu domu. Ti dovolilni zastopniki so ponavadi naselniški nadzorniki in pravdniki Združenih držav, do katerih se obrniti osebo ali po pošti s prošnjami za informacije.

Če tujec nikakor ne more najti svojega najbližjega dovolilnega zastopnika, dobi lahko informacijo glede na ime tega poedina, če se piše zanjo uradu za tuja dovoljenja, oddelek potnega nadzorstva, državni department, Washington, D. C. — Foreign Permits Office, Division of Passport Control, Department of State, Washington, D. C.

Vsa odpotovanja iz te dežele na 15. septembra in potem bodo strogo upregledala njegova lastna vlada ali konzul deset dni prej, preden vložijo prošnjo. Tudi mora pokazati dovolilnemu zastopniku dovoljenje odstraniti svoje krajevne naborne komisije, dali je registriran za nabor ali podvržen registraciji.

Tujci so opozorjeni, da ne morejo pod nobenimi okolščinami dobiti dovoljenja za odpotovanje iz luke, ki ni njihovo bivališče. Dobiti si ga morajo od dovolilnega zastopnika, ki je najbližje njihovega domu, in tujci naj ne zapuste svojih domovanj ter ne odidejo v potovalno luko, dokler ne dobe dovoljenja za svoje odpotovanje. Pod nobenim pogojem pa naj ne pridejo v Washington po dovoljenje.

Dobro sredstvo za vtret

ne sme manjkati pri nobenem dobro urejenem domu. Dr. Richterjev

PAIN-EXPELLER

Imate nad 50 let veliko priznanje med Slovenci na celotnem svetu.

Jedino pravi s varstveno znakom sidra.

35 in 65c v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Prodajem vse vrste URE in ZLATNINO.

Primeni dobiti vsako reč 20 odstotke cene kot karkoli drugje. Prodajem samo jamčeno blago. Popravljam vse vrste ameriške ure in zlatnino za vsako delo jamčim.

SLOVENCJI IN HRVATI po celi Ameriki.

Ako rabite dobro Uro ali drugo reč, pišite meni kaj bi radi pa vam pošljem ceno. Vsaka reč vas košta 20 od sto cene, kot bi plačali drugje.

JOS. SPOLARICH

901 N Hickory St. JOLIET, ILL.

HANSEN & PETERSEN CO.

503 CASS STREET, JOLIET, ILLS.

BARVAMO

ZUNAJ IN ZNOTRAJ

Stenski papir po 10c roll in več.

Barva za hiše po \$1.95 galon in več. Vse barve.

Barva za Ford \$1.25.

Najboljše četke.

JOHN MARTIN, SODNIK (Justice of the Peace)

Kadar imate kaj posla na sodišču ali vložite tožbo zoper koga, ali hočete iztirjati dolg, oglasite se pri meni, ker s mano lahko govorite v materinem jeziku.

Uradne ure: jutro od 8.—12. Popoldne od 1:30—5. Zvečer po dogovoru.

Urad imam na:

321 JEFFERSON STREET, (nasproti Court House), Joliet, Illa.

ANTON STRAŽIŠNIK,

1219 Summit Street, Joliet, Illinois.

Karpenter in Kontraktor.

Stavim in popravljam hiše in druge poslopja. Predno oddate kontrakt ali delo, vprašajte za moje cene.

Vse delo jamčim.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsednik.

Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.

HENRY WEBER, kašir.

Mi hocemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in šingline vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi se bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON STS.

Garnsey, Wood & Lennon

ADVOKATI

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

John Grahek

...Gostilničar...

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Točim vedno sveže pivo, fino kalfornijsko vino, dobro žganje in trdim najboljše smodke.

PRODAJAM TUDI TRDI IN MEHKI PREMOG.

TELEFON 7612.

N. W. TELEFON 1257.

Wise & Zupancic

200 Jackson St. JOLIET, ILLA.

Chicago tel. 3399.

gostilničarja

VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

SOBE V NAJEM I LUNCH ROOM.

Amerikanski Slovenec
Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkomp. l. 1899. v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois. Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina: Za Združene države na leto...\$2.50 Za Združene države za pol leta \$1.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50 Za inozemstvo za pol leta...\$2.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na: AMERIKANSKI SLOVENEK Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Incorporated 1899. Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

- 6. Ned. Bruno, spozn.
- 7. " Pon. Justina, devica
- 8. " Tor. Brigita, vdova.
- 9. " Sr. Dionizij, škof. m.
- 10. " Čet. Francisek Borg.
- 11. " Pet. Nikazij, škof.
- 12. " Sob. Maksimilijan, šk.

DVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIIH.

H Gospodu e prišel jnek kraljič s prošnjo, naj ozdravi njegovega nevarnobolednega sina. Jezus usliši nevarno tega moža, ozdravi čudežno bolnega sina in kraljič je veroval in vsa njegova hiša. Vera tega moža me spominja nekoga čudnega pojva v današnjih dneh. Mnogo je namreč ljudi, ki so sami nevrniki, ki pa blagrujejo tiste, ki verujejo. Zakaj pa to? Zato ker so oni, ki so nevrniki, izgubili veliki zaklad vere, njih vest je nemirna in njih življenje je izgubilo najtrdnjšo oporo v britkosti in nesrečah. To pa nam je dokaz, da vera ne skrbi le za prihodnjo srečo, marveč tudi za sedajnost. Marsikdo zdihuje in pravi: "Saj bi rad zopet veroval!" — Lepe so te besede, ki pričajo saj o dobri volji. Kaj naj pa stori oni, ki bi rad zopet veroval? Kdor hoče postati zopet veren, ta mora rabiti zopet sredstva, ki vodijo k veri. Ta sredstva so: Uči se, moli in delaj to, kar vera uči.

Uči se! Zlasti dandanes e pomiljevanja vredno, da jih je oliko, ki so v verskih rečeh do celega nevedni. Česa se svet dandanes ne uči? O vsaki vadi hočejo biti ljudje nekoliko podkovani. Učimo se zgodovine, pečamo se z raznimi šegami in navadami ptujih ljudstev, učimo se prirodoznanstva, kjiževnosti, pri tem pa ne preradi zapozabimo, da bi si pridobili tudi temeljitega pauko o veri, o verskih resnicah, o zgodovini sv. cerkve, o njenih zapovedih in prepovedih. Še več! Kar vežmo o cerkvi, o veri smo morda zajeli iz cerkvi sovranih knjig in časopisov. To znanje, katero smo zajemali iz tako slabih virov, je samo ob sebi umevno površeno napačno in je bolj pripravno za zbujanje dvomov, kakor pa za utrditev resnice. Marsikdo si do bro zapomni odgovore zoper vero, ne pa pogledati knjig, ki pobijajo te odgovore. Ako si hočemo pridobiti kako vedo, ne bomo brali knjig, ki zametu jejo to vedo, marveč vzeli bomo v roke knjige, ki se z vso resnobo pečajo z vedo, katere se hočemo priučiti. Krščanstvo se učenosti in učenja ne boji. Sv. cerkev kaj rada vidi, ako se vtopimo v znanstvo o verskih reči. Filozof sv. Justin, sv. Deonizij, sv. Ciprijan so bili nevrniki in postali so verni vsled tega, ker so razmislili resnice krščanstva. Tudi dandanes se mnogokrat preobrne kak rivoerec, ker je prišel vsled pridnega študiranja do resnice. Filozof La Harpe piše: "Raziskoval sem in veroval sem; raziskujete tudi vi in verovali boste."

i pa zadosti samo učenje, marveč potrebna je tudi molitev. Sv. vera ni vloveška veda, marveč božja, je dar božji, katerega Bog ne da brez molitve. Molitve je takorekoč vsegaogočna, to pa zlasti v slučaju, kakdar prosimo za reči, ki so našemu zveličanju potrebne. Ali si moremo misliti vspešnejšega sredstva dos poznanja lastne slabosti in nevednosti kakor je to, da topimo pred Boga in ga prosimo njegove pomoči? Učenje odpravi ovire, pomisleke in pobije odgovore zoper vero; vero nam pa da Bog, zadobi nam jo pa molitev. Judje so videli čudeže Gospodove n vendar niso hoteli verovati, da je Jezus pravi Bag; tako bi videli lahko tudi nevrniki ljudje čudeže in bi vendar ne hoteli verovati. Prej se to razlog, zakaj ostane mnogo učenih mož nevrnih, namreč ker za dar vere ne molijo. — Filozof La Harpe je postal veren vsled molitve. On sam pripoveduje: "Bil sem v ječi, v majhni jetniški celici. Bral sem nekaj dni sem psalme, evangelij in še nekatere druge knjige. Uspeh je bil kaj nagel in velik. Vera me je premagala, toda tudi preplašila, ker mi je kazala prepad, namreč štirideset zgbuljenih let. Videl sem vse zlo in nobenega sredstva zoper to zlo. Obrnil sem se do Boga, katerega sem ravnokar šele začel spoznavati. Vprašal sem: kaj naj storim? Imel sem na mišici knjižico: Hoja za Kristusim. Rekelo se mi je, da bom našel pri branju te knjige mir in tolažbo. Čisto slučajno sem odprl knjižico in bral sem: "Tukaj sem, moj sin, k tebi pridem, ker si me klical." — Naprej nisem več bral, pregloboko o me segle v srce te besede. Padel sem na kolena in dolgo časa sem jokal." — Vsled molitve je postal veren ta učenjak. O ko bi vsi oni, ki pravijo: "kako rad bi bil zopet veren!" tudi molili, in prosili Boga za dar sv. vere, postali bi v kratkem zopet verni.

Slednjič morajo pa oni, ki bi radi postali zopet verni, tudi živeti tako kakor vera od njih zahteva. Poglejmo tega ali onega, ki ne veruje več, kako veren je bil v mladih letih! Kako srečen je bil na dan prvega sv. obhajila! Zakaj ne veruje več? Zato ker si je pokvaril svoje srce, kerje postal vsled hudobnega življenja neveren. Ako hočeš zopet veren postati, živi zopet pošteno. Pregrešno življenje ti je vzelo vero, čednostno življenje ti jo bo zopet dobilo. Neki pisatelj piše: "Človek pri dvajsetih leti meni, da je vera napačna; ko je star trideset let začne misliti, da vera vtegne biti prava; pri petdesetih letih človek želi, da bi bila prava, pri šedesetih letih ni nobenega dvoma več." — Ne toliko kar vera je ono, kar nam pristudi vero, marveč težave, ki so se življenjem in spolnjevanjem zapovedi združene.

Učenje, milotev in življenje po veri, te bo, ako si vero zgubil, zopet pripeljalo do vere. Isto ti pa bo, ako si tako srečen, da si al veren tudi vero vtrdilo. Rad torej prebiraj verske reči, rad moli in živi vedno po veri.

REV. J. P.

REVOLUCIJA PRED ŠTIRIMI TISOČI LET.

Pred kratkim je bil objavljen starinski papirus, (listi, s katerih se dela papir), ki je bil shranjen v Leidenskem muzeju. S teksta tega papirusa se razvidi, da je bil stari Egipt, ta najstarejša državna organizacija, obvladana ravno tako s krizami, kakor naše države. Ta papirus je iz leta 2000 pred Kristom; podaja nam poročilo o grozni revoluciji, ki se je vršila pred 4000 leti. Neki učenjak Ipuwer je stopil pred vladarja in mu omenil o brezmejni bedi ljudstva ki bi lahko imela za posledico razpad države. Dovesedni prevod papirusa se glasi: "Uradniki so bili pobiti in njih akti ukarani; kaka žalost se me je sedaj polastila; akti pisateljev kora so uničeni, tenta se po njih po ulicah in reveži jih tragojo na kosce. Povedal bom kralju, kaj se o njem misli in soči. On mora biti pasetir vseh in se mora zavzemati za vse ponižane. Kje je kralj? Spi. In mi ne vidimo niti njegaja niti njegove moči! Toda cela leta je tako. Ah, ko bi razumel to nesrečo! Morala je nastati velika izprememba: Kar se je večeraj še videlo, je danes uničeno. Socialna revolucija napravi, da bogatini tarnajo in reveži vriskajo od veselja, da vsako mesto pravi: Dovoli, da izženemo močne od nas. Povsod mora biti enakopravnost, socialni razločki naj izginejo, sin gospoda ne sme biti višji od sina sužnja. Ljudstvo se je uprlo in morilo in kradlo. Otroke svojih predstojnikov ubijajo ob zid, visoke so postavili za sužnje in morali so opravljati najtežja opravila, meščani delajo pri mlinskih kamnih in velikaši morajo

delati v kamnolomnih. Oni, ki so nosili krasno obleko, hodijo sedaj v cunjah. Visoke dame so sedaj beraičice, ki prosijo za jedi. Vrata in stebri so podrti, obrtniki ne delajo, trgovina je šla po vodi." Lastnina je izpremenila svojega gospodarja. Stari, nezmani egipčanski pesnik piše, dalje: Bogataši mora umirati od žeje, toda oni, ki je prej prosil za skorjo kruha, mora imeti zvečer močno pivo; kdor ni imel prej kruha, mora imeti sedaj pečenko. Kdor se je ogledoval prej v vodi, mora imeti sedaj krasno zrcalo. Zlato, srebro, malahit naj krasni sedaj vrstove suženj." Zavist in mrznja tedanjih revolucionarjev sta bili naperjeni večinoma proti uradnikom in pisarjem, ki so z akti in listinami obvladali ljudstvo. Zato jih je ljudstvo pobilo in jim akte pobralo. Vsa uradna postopja so bila oplenjena, zakonike so razmetali po ulicah in nihče ni plačeval davka. Povsod je vladala groza in strah in nasilje. Smeh je izginil z ljudskih obrazov, povsod se je videla samo kri in glad. Reka, iz katere se je prej črpala voda, je bila sedaj okrvavljena. Tako popisuje revolucijo v Egiptu stari papirus. Kako je bilo po revoluciji, o tem papirus ne omeni ničesar. Zanimivo pa je, da se je ohranil pismen dokument o revoluciji, ki se je odigrala pred 4000. leti.

SAMOVLADA V ŠOLI.

Pod tem naslovom je objavila Bertha H. Smith v listu "Atlantic Montly" poročilo o zelo zanimivem pegoškem poizkusu v ameriških šolah, ki je imel popoln uspeh in ki obstoji v tem, da se vlada v šoli glede na disciplino, red in lepo obnašanje odda učencem samim, ki se tako vzpodbujajo k odgovornosti in samovladi (selfgovernment) se je storil pred leti na poltehniški višji šoli v Los Angelus (v Kaliforniji), ki jo obiskuje čez 2000 gojencev obojega spola. Nekateri gojenci so se enega dne zabavali s tem, da so na vrtu zavoda, ki se je nahajal na hribu, metali velike kamne navzdol ter so pri tem nekemu posestniku popolnoma razbili reho. Posestnik se je pritožil pri ravnatelju zavoda, ki poklicavši gojence jim je predlagal, da naj si izvolijo odbor, ki mora poskrbeti, da se posestniku škoda povrne in lovcu kaznujejo. Predlog vsled svoje novosti je bil sprejet v navdušenjem; gojenci so si izmed sebe izvolili odbor, (dva zastopnika iz vsakega razreda), ki je med gojenci nabral vsoto za povrnitev škode in je krivce kaznoval s tem, da jih je za nekaj časa izključil od skupnih iger. Ta prvi poizkus se je tako dobro posrečil, da je ravnatelj dovolil gojencem izvoliti si stalen odbor, ki je pazil na vzdrževanje reda in prestopka gojencev kaznoval. Od izvolitve tega odbora ni bilo več treba ravnateljstvu nadzorovati igre gojencev, celo ako se je kateri učenec v šoli pregrešil, učitelj je to naznanil nadzornalnemu odboru in njegovih součencev, ki je potem dotičnega po zaslugi kaznoval. — Ker v ameriških šolah obstoji sistem mešanih razredov (dekleta in dečki vkup), zato se je "selfgovernment" razširil tudi na učence ter sta se ustanovila dva odbora: eden za dekleta drugi za dečke. Vsakih šest mesecev se izvolita predsednik in predsednica, razun tega po dva zastopnika iz vsakega razreda, ki opravljata službo svetovalcev. — Le-ta samovlada v šoli zelo dobro vpliva na vzgojo značaja, ker počiva na demokratični podlagi. Ako učenca kaznuje predstojnik, je učenec navadno mnenje, da je bil kaznovan vsled raznih predsodkov in da je bila kazen pristranska. Učenci pri "selfgovernmentu" sprejemajo kaznen brez ugovora, ako bi bila še tako stroga; v nobenem slučaju se ne obrnejo na ravnateljstvo, ki je nekakšno prizivno sodišče. — Začutnik šolske samovlade, prof. John H. Francis v Kaliforniji, je pravičar, da se bode ta vpeljal v vseh šolah Zjedinjenih držav. "Selfgovernment" je že uveden v Filadelfiji in St. Louisu. "Selfgovernment" — pravi prof. Francis — uči gojence odgovornost, ki k tepi značaj in urejuje osebnost in resnost dečkov, dostojnost in "avoir fairne" deklet na presenetljiv način. Izkušnja in znanje človeške narave, i se pri samovladi pridobivata, sta dragocena priprava za boje v življenju."

PIJANČEVANJE ŠKODUJE ZDRAVJU.

Dr. Ant. Schwab.

Govoriti mi je o vplivu opojnih pijack na zdravje. Kot zdravnik opažam že mnogo let, da je ni stvari, o kateri bi imelo našel ljudstvo toliko napačnih nazorov kot o alkoholu. Tam kjer meni našel ljudstvo: alkohol je škodljiv — je koristen, tam kjer meni, da je koristen — je škodljiv. Če se pripeti komu nesreča, da se mu unamejo pljučca, pravi kmetsko pravilo; Bog ne daj dati mu vina. In vendar so vsi zdravniki celega sveta ene in iste misli, da vino pri pljučni vžigljici ne škoduje in da tisti, ki je bil vajen opojnih pijack, — more piti vino, sicer te bolezn ne prestopi. Koliko ljudi je pomrlo že ravno radi zmote, da niso dali

bolniku, kojemu so se vnela pljučca, merice, ki je je bil vajen in so ga tako hoteli nekako odvaditi vina — ob nepravem času. Seveda taki, ki niso bili vajeni vinu, tudi pljučno prestopijo brez vina in še boljše nego pijanček z vinom. — Pri pljučni vžigljici vsak lahko opazuje, da ima bolnik mnogo vročine in o vinu se pojmi, da greje — nerazumljivo je torej ljudem, da pri boleznih s toliko vročino naj pije bolnik še vino, ki greje in dela še večjo vročino. Tako so sklepali tudi zdravniki prejšnjih stoletij in prepovedali so vino pri pljučni. To pravijo, ki se je vsakomur dozevalo toliko jasno in verjetno, podedevalo se je od rodu do rodu in vkoreninilo se je tako v ljudstvu, da ga ni mogoče prepričati, da je to pravilo vendar le napačno. To hočem pojasniti. Če pijes alkohol, čutiš takoj, da ti prihaja toplota in lice ti postane rdeče. Zlasti v hudem zimskem mrazu ogreje požirek alkohola kaj prijetno mrzle ude. Kako to? Alkohol ima lastnost, da se kri na površju telesa nabere v ečji množici in žile postanejo bolj polne krvi — in lice ti zardi. Ne dolgo pozneje pa se staka kri iz prenapolnjenih žil na površju telesa nazaj proti srcu in sploh proti notranjim organom.

Na površju telesa se je kri shladila in ohlajena se staka v notranje telo in ga ohladi notranjo. V dokaz da je temu tako res, ti služitoplomer. Če daš oliku, ki ima pljučnico vžigljico, toplomer pod pazduho, pokazal bo za 2 do 4 stopinje višjo toploto nego je opažamo priz dravem človeku. Če pa mu daš gotovo množico alkohola in čez nekaj časa zopet meriš telesno toploto, videl boš, da se je telesna toplota znižala. — Še drug dokaz naj omenim za dejstvo, da alkohol znižuje toploto. Če se popolnoma zdrav človek hudo opijani, tako da obleži nezavesten, in ti mu meriš telesno toploto s toplomerom, videl boš, da ima za 2, včasih celo za tri stopnje nižjo telesno toploto, nego trezen, zdrav človek. Alkohol jemlje torej človeku toploto in iz tega vzroka tako pogostoma zmrznejo pijanci, četudi ni tako mrzlo, da bi zdrav človek, ki naprostem zaspi — zmrznil.

Če torej tudi najdet pijanca v precej mrzlem vremenu nazavestega in če se ga hočete usmiliti — kar jed olžnost — ne dajte ga zasmehovati, temveč spravite ga v toplo sobo, ne pa v listnico, kakor je to navada, dajte mu črne kave in preskrbite zdravnika. Ne more se dovolj obojati gnusnih zdraviljskih načinov, ki so med našim ljudstvom v navadi za zdravljenje popolnoma pijanih ljudi. Teh zdravil nočem omenjati, večini od nas so itak znana. Usmiliti se pijanca in šele treznega skušajte preobrniti in odvrtiti od vživanja opojnih pijack.

Da kratko ponovim, kako greje alkohol, povem takole: če se potrebuje hitro človeka ogreti, kakor lovec v najhujšem mrazu potrebuje gorkote, če stoji dlje časa v mrzlem gozdu, naj vzame požirek vina kot zdravilo — a nevarno je piti preveč. Sicer vino ne bo ogrelo, temveč vzelo toploto telesu. Telo oslabi, spanec človeka lahko posili — in človeško življenje je izgubljeno.

Naj povem sedaj še drug sučaj, kako si naše ljudstvo škoduje, če prepovevino o nepravem času. Če si je človek, ki je vajen alkoholu, zlomil nogo in je navezan na posteljo, zlasti če si jo je zlomil v pijanosti — obudi se mu kes, da ne pije vina. To pa je skrajno nevarno. Tak bolnik lahko dobi bolezen "dilirium tremens", o kateri bom govoril pozneje obširneje. To je blaznost vsled vživanja alkohola, ki se pa najraje takrat pojavi, če si je človek polomil kosti in se na mah zdrži opojnih pijack — seveda poudarjam še enkrat, če ne dobi pravočasno alkohola, tudi lahko umrje. Tak bolnik toraj naj vživa, dokler leži, najmanj toliko alkohola, kot ga je bil vajen — a potem ko okreva, se naj šele odvadi opojnih pijack.

(Dalje prih.)

TAKO!
V teh dneh orjaške borbe sta zdravje in energija neprecenljive vrednosti. Zato morate v slučaju, če ni vaša last v sredi in še vaša telesna sila pojema, živjati Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino nemudoma, da si tako ohranite preavne organe v stanju normalnega delovanja. Trinerjevo zdravilo je jako okusno, njegove sestavine so samo grenka želišča in pa naravno rdeče vino. To je zdravilo, ki ga je trea jemati vase po navodilih, in potem deluje nemudoma in zagotovo v vseh žledodnih stisnih, v zaprtju, slebem prebavanju, glavobolu, nervoznosti, splošni oslabelosti, itd. Po vseh lekarnah. \$1.10. — Če ste eden tistih, ki vedno trpe na revmatizmu ali nevralgiji, kadar prihaja jesen in deželo, potem pomnite, da je Trinerjev Liniment tisto zdravilo, ki vam odpravi vse te bolečine. Tudi je izvrsten za otekline, izpahke itd. Po lekarnah 35 in 65 centov. Po pošti 45 in 75 centov. — Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. — Adv.

Severova zdravila vzdrzujejo zdravje v družinah.

Hrftobol.
Ako imate bolečine v hrbtu, ali križu čutite, da vas vse boli. Bolečine postajajo neprenosne; ledice (obisti) vas bolijo in voda od vas gre gosta ter čutite pri tem bolečine. V takem slučaju rabite kako dobro zdravilo, pa ga morda ne morete dobiti? Ne iščite drugih pripomočkov, ampak poskusite samo enkrat

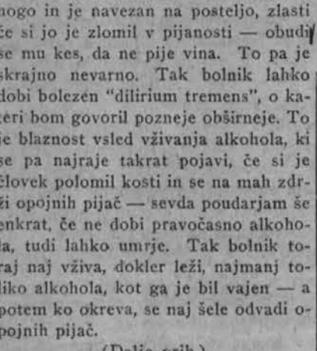
Severa's
Kidney & Liver Remedy
(Severova Zdravila za obisti in jetra). To je izborno zdravilo za mehur, kadar imate bolečine pri spuščanju vode, tako tudi pri otrocih, ki močijo postelje. To zdravilo odpravlja zlatenico in vso zopno sapo, zmanjšuje otekline nog in lajša hrftobol. Poskusite ga. Prodaja se v lekarnah. Cena 75c in \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

WAR
Savings Stamps
CENA TEKOM SEPTEMBRA:
Ena znamka stane \$4.20, poln certifikat z 20. znamkami pa \$84.00.
Leta 1923 bo vredna ena \$5.00. Kupite jin lahko vsepovsod.
Pri nas lahko kupite eno znamko ali več do 200. Več kot 200 znamk ne prodamo eni osebi.
Pisemnim naročilom je pridejati denarno nakaznico (Money Order) in še 16 centi za priporočeno Vam pisemno pošiljatev znamk.
Pišite po nje na:
Amerikanski Slovenec
1006 North Chicago Street
JOLIET - - ILLINOIS

Iz malega raste veliko!

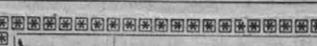
Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po 3%—tri od sto—3% na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pisemno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.
Mi imamo slovenske uradnike

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital in rezervni sklad \$400,000.00.
ROBT. T. KELLY, preda.
CHAS. G. PEARCE, kašir

PRVI IN EDINI SLOVENSKI POGREBNIŠKI ZAVOD
USTANOVljen L. 1895.

ANTON NEMANICH IN SIN
1002 NORTH CHICAGO STREET
Garaža na 205-207 Ohio Street, Joliet, Illinois
Priporočamo slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu.
Na željo preskrbimo avtomobile za vse potrebe, zlasti za slučaje krstov, porok in pogrebov. Na pozive se poslužti vsak čas ponoči in podnevi.
Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. Chicago telephone 3575 ali N. W. 344. --- SVOJ K SVOJMU!

Govoriti mi je o vplivu opojnih pijack na zdravje. Kot zdravnik opažam že mnogo let, da je ni stvari, o kateri bi imelo našel ljudstvo toliko napačnih nazorov kot o alkoholu. Tam kjer meni našel ljudstvo: alkohol je škodljiv — je koristen, tam kjer meni, da je koristen — je škodljiv. Če se pripeti komu nesreča, da se mu unamejo pljučca, pravi kmetsko pravilo; Bog ne daj dati mu vina. In vendar so vsi zdravniki celega sveta ene in iste misli, da vino pri pljučni vžigljici ne škoduje in da tisti, ki je bil vajen opojnih pijack, — more piti vino, sicer te bolezn ne prestopi. Koliko ljudi je pomrlo že ravno radi zmote, da niso dali

(Dalje prih.)

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

IN KORDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915. Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
 II. podpredsednik.....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
 Tajnik.....JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
 MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
 JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
 JOHN JERICI, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
 JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridruženje D. S. D. Osem članov (ic) zadostuje za ustanovitev društva. Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za \$500.00 in \$250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavarujete tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker ne more imeti sitnosti radi nizkih asesmentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obrne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Joliet, Ill., 1. okt. — Društvo sv. Družine je imelo svoj redno sejo zadnjo nedeljo v septembru in na tej seji je dovolilo izplačati podporo sledečim sobratom:

Br-vojaku Jos. Jurjevich, za 54 dni	\$54.00
Br. Josipu Barbich, za 46 dni	46.00
Br. Antonu Jakša, za 35 dni	35.00
Br. Johnu Zelko, za 19 dni	19.00
Br. Jos. O. Rom, za 12 dni	12.00

Skupaj za ta mesec ..\$166.00
 Praj izplačane podpore ..4032.00

Društvo je že izplačalo bolne podpore ..\$4198.00

Nadalje se je na seji razmotrivalo o nakupu Liberty bondov in društvo je soglasno sklenilo, da kupi Četrtega Posojila Prostosti za \$500.00. Prejšnjega posojila je društvo kupilo za \$500.00 bondov, torej je zdaj skupaj izkupilo že Liberty bondov za \$1,000.00.

Društvo je tudi soglasno sklenilo, da daruje iz svoje podporne blagajne \$50.00 za dobrodelne vojne namene in sicer se daruje za American Red Cross \$25.00, za Y. M. C. A. \$10.00, za K. of C. War Relief Fund \$10.00 in za Salvation Army War Relief Fund \$5.00.

Priporoča se tudi vsem članom, da kupujejo Liberty Bonds za koliko kateri premore. Istotako naj vsak kaj daruje za Red Cross in druge ameriške organizacije.

Kdor izmed članov želi kupiti Thrift Stamps, naj iste dobi od tajnika, ki jih ima vedno dovolj na prodaj.

Delegatje 3. zborovanja so poročali o lepem uspehu zborovanja in so se pohvalno izrazili o vsem, posebno po prireditvi slavnostne večerje ob zaključku.

Društvo je sprejelo predlog, da se izreče tem potom najlepša zahvala ženskemu društvu sv. Cecilije št. 12, D. S. D. za sodelovanje pri banketu, in Pevskemu odseku dr. sv. Cecilije za prekrasno petje, posebno pa Mrs. A. Nemanich, ki se je tako potrudila, da je bil ta večer tudi poln zabave in krasnega petja.

Na seji je zopet pristopilo več članov.

Naše društvo lepo napreduje vsestransko. Zdaj ima že za \$1,000.00 Liberty Bondov, ima za \$2,000.00 Joliet Street Improvements Bonds in noto za \$500.00; torej ima \$3,500.00 obrestonosno naloženega denarja. To bo dobra pomoč, da bo blagajna še bolj rastla. Kljub visoki podpori, še vedno ostane vsak mesec pribitek, ki se prepiše v blagajno. Zdaj je našed ruštvo, kakor močna trdnjava, ki je dobro prekrbljena za vse slučaje.

Rojaki in rojankinje! V svojo lastno korist boste storiili veliko, če pristopite v to naše društvo zdaj. To društvo vam nudi več podpore za 50c na mesec. Ni dovolj, da ste pri cenim ali morda dveh društvih. Pristopite še v naše društvo, da boste imeli več podpore v slučaju nezgode. Prostopnina je le en dolar za 1. razred, za stareje 25c več zavsak razred. Ne odlašajte, ker ne veste ne ure ne dneva Vsak dobrodošel.

Kdor hoče pristopiti, naj se takoj oglasi pri meni.
 Bratski pozdrav
 Jos. Klepec, tajnik dr.

ZAPISNIK III. GLAVNEGA ZBOROVANJA D. S. D.

ki se je vršilo dne 3. in 4. sept. 1918 v Jolietu, Illinois.

(Dalje.)

Za društvo št. 2, Mt. Olive, Ill., poroča tajnik, da radi stroškov ne pošlje delegata, ker je društvo zadovoljno, da bo zbor okrenil vse potrebno, kakor če je isto zastopano.

Za društvo št. 3, La Salle, Ill., poroča delegat Ant. Strukel, da društvo želi, da si D. S. D. izvoli duhovnega vodjo, kakor je to povsod pri katoliških organizacijah navada. Da se izplačila opoškodnin in operacij nekoliko zvišajo. Da se vrši bodoča Konvencija v La Salle, Ill.

Za društvo št. 4, Bradley, Ill., poroča del. Math Gerdesich, da ni od strani društva posebnih zahtev in je isto zadovoljno kakor ukrene konvencija.

Za društvo št. 5, Ottawa, Ill., nazonanja delegat Mat. Bayuk, da društvo ni njemu dalo druge naloge, kakor, da deluje z ostalimi zborovalci za prospelj vse organizacije in nje društev ter članstva.

Za društvo št. 6, Waukegan, Ill., poroča delegat Frank Jappel, da se naj izvoli duhovni vodja, da se naj vpelje tri razrede za smrtnino, to je za \$250.00, za \$500.00 in za \$1,000.00, ako mogoče. Nadalje vpraša glede ženskih znakov, katerih se ni radi previsokih cen zdelo potrebno naročiti.

Za društvo št. 8, Rockdale, Ill., poroča delegat J. Paškvan, da nima posebnega naročila. Da je društvo zadovoljno in da pozdravlja zborovalce.

Za društvo št. 9, Chicago, Ill., nazonanja, delegat Louis Duller, da želi naj bi se razdelilo plačevanje tako, da bodo pri patriotičnem skladu plačevali oni, ki so za \$500.00 zavarovani več kakor oni, ki so za \$250.00 zavarovani.

Za društvo št. 10, So. Chicago, Ill., ni bilo nobenega poročila za konvencijo.

Za društvo št. 11, Pittsburgh, Pa., poroča delegat Jos. L. Bahorich, da društvo želi še en oddelek zavarovalnine za \$1,000.00; več poškodnine v slučaju poškodbe ali operacije in da naj bi se

vršila prihodnja konvencija v Pittsburghu.

Za društvo št. 12, Joliet, Ill., je poročano, da niso poslale zastopnika, ker je društvo z vsem zadovoljno.

Delegat Vranichar pride na sejo.

Pogovori gled pravil.

Vname se živahna debata glede premembe za pravila v katero posežejo vsi zborovalci. Konečno je sprejet predlog del. Ant. Nemanicha, da se imenuje odbor obstoječ iz deveterih zborovalcev, ki naj v svoji posebni seji storijo vse potrebno, da se pravila popravijo v kolikor to zahtevajo potrebe. Predlog podpira nadzornik Ogrin. Ker je bilo več debati je odobril predsednik, da se voli tajno z list. Predlog je posebn odbor za ureditev prememb za pravila je bil sprejet z 17. proti 11 glasom.

Del. Nemanich predlaga, da naj predsednik imenuje izmed delegatov in odbora ta posebni odbor za pravila. Podpira nadzornik Medic. Sprejeto.

Predsednik na to imenuje ta začasn odbor delegate Ant. Nemanich, Anton Strukel, Mat. Gerdesich, Mat. Bayuk, J. Paškvan, Mat. Ogrin, Nick J. Vranichar, Steve Kukar in Geo. Weselich.

Vname se živahna razprava glede ženske pravice pri društvih in D. S. D.

Delegat Duller predlaga, da naj imajo ženska društva D. S. D. iste pravice kakor moška, in sicer, da smejo ženska društva biti na konvenciji zastopana po kateri delgatinji, ki je članica dotičnega ženskega društva. Istotako predlaga, da se voli javno. Predlog vsestransko podpiran.

Predsednik na to glasovanje. In volilo se je, kot sledi:

- Geo. Stonich—da.
- J. N. Pasdertz—da.
- Geo. Weselich—da.
- Jos. Klepec—da.
- Ant. Nemanich, ml.—da.
- John Petric—da.
- Jos. Težak—da.
- M. Agnich—da.
- Jos. Medic—da.
- St. Kukar—da.
- John Stua—da.
- Anton Nemanich, st.—da.
- Jos. Klemenčič—da.
- Jos. Gersich—da.

S. Šetina se oprosti od glasovanja. Mat. Ogrin—da. John Gersich—da. N. J. Vranichar—da. Jos. Horvat—da. John Barbich—da. Leop. Adamich—da. Ant. Strukel—da. Mat. Gerdesich—da. Mat. Bayuk—da. Frank Jappel—da. J. Paškvan—da. Louis Duller—da. Jos. L. Bahorich—da. Sprejeto.

Del. Nemanich predlaga, da se naj od 1. jan. 1918 računa \$1.50 za pristopnovega člana in članice, in da se 50c plača nagrade onemu članu ali članici, ki je novega uda privedel v društvo.

Del. Duller predlaga, da se naj računa \$2.00 in polovico se naj vpiše v rezervni sklad, a polovico (\$1.00) pa naj dobi oni član ali članica, ki privede udov društvo, kot tozadevno nagrado za svoj trud. Isto naj velja za ustanovitelje novih društev.

Del. Nemanich umakne svoj predlog in podpira predlog del. Dullerja, ki je soglasno sprejet.

Predsednik Stonich zaključil II. sejo ob pol šestih uri zvečer z molitvijo.

Anton Nemanich, Jr. zapisnikar. Geo. Stonich, predsednik.

3. seja 4. sept. 1918.

Predsednik Stonich otvori 4. sejo III. zborovanja D. S. D. ob 9:30 uri zjutraj z molitvijo na čast presv. družini.

Tajnik Klepec čita imena odbora in delegatov in so vsi prisotni.

Zapisnikar Nemanich prečita zapisnik 2. seje, ki se na predlog del. Vranicharja, podpiran po del. Horvatu sprejme in podpiše.

Predsednik prečita vabilo od društva sv. Družine št. 12, Joliet, ki vabita vse zborovalce na slavnostno večerjo ali banket, katerega priredita omenjeni društvi v bivši Golobičevi dvorani nočoj v čast odboru in delgatom III. konvencije ob pol osmi uri zvečer. Vabili se soglasno vzameta na znanje na predlog podpredsednika Weselicha in se sklene, da se vsi zborovalci udeležijo omenjene slavnostne večerje. (Konec prih.)

Forward!

General Pershing unhesitatingly "my own."
Mortally Wounded, He Cries 'Forward!'
 PARIS, AUG. 1.—Captain Francis O. Leahy, of Lawrence, Mass, formerly an orderly with General Pershing's staff in the Philippines, has been killed in Fere Forest.
 A splinter of shell was driven through his back, coming out of his chest. He staggered, but held up his head, and, turning to Lieutenant Hanson, next in command, said: "Lieutenant Hanson, the order is 'Forward!'"

V ljutem boju v Fere Forest, je iskra od kano- naša hlabro srce. Smrtnoranjen, vendar poln poguma, se obrne k bojujočim se tovarišem in nadalje zapoveduje: "Vojskovodje —ukaz je—naprej!"
 Milijoni bojevnikov naše vojske imajo isti namen. Imajo isto sporočilo, ki je nam pošiljajo čez morje; V smrtni nevarnosti so vsako minuto, a vendar ne odjenjajo --- gredo vedno --- naprejš do sijajne zmage! Istotako je naša dolžnost, da gremo --- naprej ---

mi vsi, ki delamo vsak svoje delo. Tudi naše delo, če ga opravljamo po svoji najboljši zmožnosti, pomaga našim vojakom in deželi - do zmage. Mi podpiramo s svojimi žulji naše bojevnike, ker brez naših pridelkov bi naša vojska ne mogla zmagovati. Torej vsi -- vsak v svojem poslu -- naprej!
 Imejmo vsi eno misel v srcu in delujmo -- naprej -- po svojih najboljših močeh -- do skorajšne zmage naše vojske.

Kupujmo Liberty Bonds - koliko premoremo

Ta oglas je naročil g.

Geo. Stonich---trgovec s moško obleko, čevlji in opravo---815 N. Chicago St.---nasproti sl. cerkve---Joliet

Poleg tega naznanjam cenj, sloven. in hrvat. občinstvu, da sem ravnokar prejel veliko zalogo vsakovrstnega blaga za jesensko in zimsko nošo in priporočam se za obilen poset v moji dobrozaloženi prodajalni.

ČEZ MORJE.

(SPISAL IVO TROŠT.)

(Dalje.)

"Oče! otroci vam bodo pomagali!" so ga tešili, pa je neverjetno pokimal. Ni bilo slovo lahko.

Korenikova Zinka je šla tisto jutro pred odhodom pozdravit tudimater Pisanko. Z Jankom sta stavila na to slovo zadnje rešilno nado, čes, morda o kaj uspeha. Oče Korenika je že imel potni list tudi zanj, vožnjo je plačal tudi kakor za druge in med vsemi je skrbel se najboljše zanj, morda zato, ker je bila zadnje dni tiha in otožna. Imel je tudi on srce, dasi globoko, globoko... Mati je sočustvovala s hčerko in bi bila zadovoljna tudi da uide. "Jaz sem že stara; mnogo več ne bom koristila na svetu. Če umrjem tukaj ali tam za morjem, ne bo veliko škode, a ti tako mlada, tako cvetoča! — Naj bi Pisanka pomislila, kako je ona lovila moža!"

Tudi mati se je nadejala, da se hčerki zasmeye sreča vsaj zadnji hip. — Zinka je prišla k Pisanki.

Janko je vidno zamišljen nekaj iskal v družinski sobi in se dejal, kakor da navidi, kdo je smuknil mimo okna v vežo.

"Mama, mama! "je zaklical v kukinjo, da bi se pomenili poleg njega, kakor je bilo dogovorjeno. Pisanka je bač krmila parjad in stopila s polnimi rokami turšice na prag:

"Prav, da si me poklicala; veš, ravno sedaj je stopila v vežo Korenikova Zinka; — pa veš, meni je ljubše, da ne vidim, kako je žalostna."

"Mama, lepo prosim", začel je Janko veselo, čes: dobro kaže!

"Naj bo, no veš — z Bogom ji bom že rekla; saj je prav, da odhaja..."

V tem trenutku je bila Zinka že na vratih, Janko se je pa obnil v stran in si na levi polovici grizel brke.

"Z Bogom, mama! Oh!..." zaltela je Zinka in se naslonila ženi na ramo; ta se je odmaknila in ponudila deklici samo roko. Janko se je naslonil na materino postelj.

"Srečno potuj! Bog s teboj, Zinka; saj medve sva se malokdaj srečale v življenju, — dal Bog, da bi se v večnost! Jankoje nevoljeno zalrkal in — zopet so trpele brke, one lepe brke..."

"Mama, oh! Tako rada sem vas imela!"

Zopet je bila Pisanki na jeziku ostrabeseda, pa sinov pogled jo je splašil. "O, mamica, mamica, kako rada bi, pa ne ostanem — zakaj ne ostanem pri vas, o —" Naprej ni mogla.

Sedaj se zdela Janku, da je pravi čas, ko bo treba poskusiti še zadnje sredstvo.

"Ali bi ne bili — lahko mi — trije — srečni? Mama, pomislite: midva z Zinko in vi —"

"Meni, hvala Bogu, se ni krivice, tebi je tudi nebo, če me boš polušal, in Zinka pa — no, ona pojde z očetom v Ameriko; nama ni treba. A njej — Bog vedi, kako ji bo še dobro! — Z Bogom, Zinka! Srečno potuj! — Moram ven: ta kurja nadlega mi ne da miru."

"Čakajte no, mati!" vpil je Janko. Mati se je ustavila:

"Kaj bo še?"

"Toliko bo še, da vam povem, kdo bo naša prihodnja nevesta."

"I, kdo bo? Mihčeva Franica, dokler bom mogla gibati s tem-le", rekši mu je pokazala mazinice leve roke.

"Ta-le moja Zinka, pa nobena druga Mati, le pomislite, vi ste bili tudi mladi —"

"Pa so me prisilili, da sem prišla v hišo; nisem se nikomur ponujala."

"Moj oče niso vas marali — pravijo — pa ste pobegnili iz same žalosti, a zato ste se smilili očetu, in iz usmiljenja — pravijo —"

"Da, iz usmiljenja sem ga vzela, prav iz usmiljenja, tako je."

"Da so vas oče vzeli — pravijo, vsi pravijo —"

"Seveda pravijo; pa ko bi ne bila marala zanj, bi ga ne bi vzela; ko bi pa ne on zame, bi ne hodil za mano, veš, tako povej tistemu, ki hoče styar bolje vedeti kakor jaz, veš! — Ta vrag brskavi! Š-š-š-š" Kmalu je bila zunaj.

Janko in Zinka sta se spogledala kakor za padlo zavoso ponesrečena igralca.

"Sedaj sva ločena, Janko!" de ona z otžno-mirnim glasom.

"Nikoli!" pristavi strastno Janko v svesti si odločilnega trenutka; "moja mati ne bodo trobili sođenemu dnevu in ti ne boš vedno mladoletna."

"Dotlej boš že srečno oženjen s Franico!"

"Ne z drugo kakor s teboj, če me počakaš."

"Kaj, v Ameriki?"

"Saj ni na koncu sveta!"

"Če ne vzameš Franice."

Gotovo bi še dolgo sanjala o prihodnji sreči, da ni stopila k odprtem oknu Pisanka, ki je na ves glas pitala perutnino na dvorišču.

"Janko, kaj si zabil, da je ječmen že naložen za mlatev na skednju? Udari udari!"

Zinka je odšla, molče, potrta uničena.

Tisto popoldne Janko vendar ni mlatil ječmena. Ko so odhajali "Amerikanci" je prišla vsa vas skupaj; tudi Janko ni ostal doma, dasi ga je ustavljala mati.

Stiskali so jim roke, priporočali Bogu in angelu varihu; drugi so naročali, naj pišejo, kako se jim je godilo med vožnjo, kako so jih sprejeli "tam doli"; če so dobri sosedje, dobra voda in dobro vino; nekateri so jih celo prosili, naj ne zabijo, ko bodo kaj pošiljali domov, priložiti pest kave in kak cekin.

"To je znamenje slabih časov", govorili so ostali vaščani. "Kdo je silšal kaj takega v Strancih, kjer niso kupovali drugega kakor sol in milo, pa denarje so imeli in polne hleve živine."

"Pa še huje bo na svetu", modrovali so osiveli možaki; "sedaj se vse gosposki noi, gosposki je in gosposki — dela. To je zlo! Dohodki se krčijo, a troški rastejo; mora vse, mora nazadovati."

Boj v ozadju je stala Speticeva Nana z rokami navskriž in govorila:

"O, srečni, srečni ljudje! Ti grede v sevtu, v Kristusovo deželo, kjer so sveta mesta: Nazaret, Betlehem in svete štrenge". O, srečni srečni! Nana ne more, ne sme..."

Amerikanci so jo gledali neverjetno, čes: ako ne prav tje, vsaj blizu pojdemo, če Bog da.

"Z Bogom, z Bogom!" so hripavo pozdravili izseljence, ki so bili že več ali manj "okrogli". Oče Korenika je otepal viržinko, sumljivo se gugal in gledal na topo na desno in levo, kakor da ima silno breme na plečih —, pa solze so mu igralo v očeh. Tudi on je poskusil danes nekoliko več pijače, katero je plačal z novci prodanih oantk nekdanje Korenikove slave. Franice je pogledal očeta, mater sestro, in zavriskal, da je odmevalo v deveto vas zakaj glas ni šel samo skozi zidovje, marveč skozi vsa ušesa; potegnil je klobuk na levo uho in udaril po konjih. Še o zoplopatete rute v zraku zadržal pozdrav, pa so solze zakrile vid odhajajočim in ostalim Strancem, moškimi, ženskimi, in otrokom. Izza ogla na koncu vasi je skočil na Korenikov voz tudi Janko Pisaneec in spremlil domačine na postajo St. Peter. Mati, boječa se, da hoče nalašč pobegniti z Zinko, hitela je za vozom, kolikor so jo nosile stare noge. Z voza kičaje jo je moral potolažiti:

"Ne, ne, mama! Pridem nazaj iz St. Petra, za nekaj let pa tudi Zinka iz Amerike. Ne bijte se, mamica!"

Koreniki so bili malo všeč te besede, a vendar, je molčal in si mislil: Imela sta se rada; pa mine leto, dve, ona pride v drugo kraje, med druge ljudi, njemu vsilljo bogato nevesto, in vse bo pozabljeno.

Drrr — je ropotal voz in še hitreje njegove misli iz svetle sedanosti v sivo prošlost. Francetov bič je živjegal po konjskih hrbitščih. Kmalu so bili "Amerikanci" med silno množico na postaji. "Zivela merka!" — Zivela Brazilija! Ziveli ameriški Slovenci! — Z Bogom! Srečno! — Pišite kaj! Ne zabite nas! — Pozdravite mater! Pazite na otroke! — O, ko bi jaz vedel —, Vzklikov brez konca in kraja, kakor da se poslalje vse siramaštvo iz pisvške doline za vse večne čase In izseljenci? O, ti so se džali tako potrti in topo, kakor da res grede po smrt v tujino.

Pozornik in Gustel sta bila vesela tako dobre kupčije. Gustel se je takoj pridružil Zinki in jo smehljaje ščipnil v roko da je nemilo zavrisnila in se naslonila k Janku rekoč:

"Bog te živi, dokler se ne vrnem."

"Čez dve leti, oče Korenika, vas bova prosila", je govoril Janko.

"Kje bo Zinka čez dve leti!" se je čudil Korenika in neobčutno sege Janku v roko. Gustel je stal nekoliko v stran, zadovoljno iskal sledove brk pod nosom in poželjivo opazoval brklo deklilo.

"Še jedno minuto in odrine vlak. V zovove!" je velel Pozornik in zopet je bilo joka, poslavljanja, pozdravljanja, pojubov, naročil, solza in bridkih tožb, kakor da se tu neha zlo in začne dobro.

"Onega-le se pa varuj Zinka!" ji je pošepnil Janko ter ji zadnjič pogledal v oko, stisnil ji roko, potem pa se deklilo k sebi — ni se mogel premagati.

"O, da bi umrla tako-le pri — te — bi", pa brat jo je že vlek za krilo in silil za seboj v voz. Onesveščena je omahnila med domače. Sprevodnik je zalupljal vrata in Janko je ni videl več.

"Adijo, kranjska dežela!" je vzdihnil Korenika; vlak je zastokal in prhnil, in izseljenci so se jeli bližati neznanim usodi.

v.

Mihčeva Franica se je vedela takoj po odhodu Korenikovih kakor srečna nevesta. Pisanka se je z njo posvetovala o važnejših stvareh, Franica ji pa rada pomagala, kjer je mogla. Mihčec je zadovoljno stopal k sosedu in zopet domov, kar po bližnici čez vrt; Janko se je otesal ljubeznosti — neibrane neveste. Danes ga je čakal na mizi ličen šopek cvetja, jutri "odpuštki" s semnja ali božje poti, naslednje nedeljo dregocena ruta, zavoj dišečih smodk; neko jutro je dobil na mizi lepo belo srajco, skrbno in umetno vezano ter odlično na prsih z dvema rdečima — gorečima srcema...

Kakor druga, je tudi to darilo Mihčeve Franice lanko samo pogledal, a spravila le je mati.

Ko je odleglo silnejše delo, posedal je Mihčec pri Pisanki cele večere, govoril o marsičem, a največ o svoji hčerki. Neredkoma se je tudi Franica pridružila vasujočemu očetu in tedaj je bila srečna dasi je Janko obračal besedo tako in tako in govoril o vsem, samo o ženitvi ne.

Mihčec in Pisanka sta o takih prilikah dosledno sukala razgovor tako, da Janko upravlja že obe posesti.

Ko sta pozno zvečer ostala sama, tedaj mu je mati obično govorila:

"Vidiš, ali ni bolje, da ti imetje raste kakor da ib se z ženo brez dote zakopal v dolgove?" Janko je molčal, a misli so mu uhajale čez morje v neznan kraj...

Če ga je zalezal Mihčec kje na samem, pri delu ali na senožeti prigravarjal mu je:

"Pozai na Zinko; če nima že — Gustla ali koga drugega, — ga že dobi, prej ko bo dolgo. Ali pomni kdo, da je bil gospodar v Strancih — gospodar, krepak in čvrst, pa — brez gospodinje? Verjami Janko, to se ne spodobil!"

Pisaneec je stresel z ujnimi lasmi potisnil klobuk nazaj in rekel: "Potrpite, sosed! Ko pride ča, pride tudi to!" Mihčec je zapel dva, tri gumbje na telovniku in ga zavrnil: "Kolikor časa vem, da se zeniš, vem tudi, da govoriš tako; torej če me ne boš slušal in vedno samo govoril pa ostanem — naj ti mati danes jutri — umre — samec, ki boš imel svojega kolikor — Boga brata."

Mihčec je opet prepenjal telovnik in jopič, čakal, potrpel, a dosegel nič.

Janko se je vstrajno branil in vstrajno hodil na pošto k Fari po pismu iz Brazilije, — zaman.

Nekbje sta stala Mihčec in Pisanka ob napajališču zvečer ko je že goved odšla domov. Bilo je južno vreme in megla, tako gosta kakor egipčanska tema, ulegla se je na Strance.

"Kaj deš sosedja: menda iz najinih rečij ne o kmalu zakona."

"Počasni gre, počasni, a potrpi, gre gotovo; tako bo kakor hočem jaz, pa nič drugega — z lepa ali z grda. Ne o se!"

Morda bi bila zastavna gospodinja še kaj povedala, kdaj o ali tam pred njima pet ali šest korakov se je stemnela temna megla še huje in iz megle se jima je lizala moška postava. Razšla sta se, zakaj neljubi prišlec je bil — Janko, prihajajoč s pošte od Fara, kakor obično, prazen. Prišedši na mesto kjer sta stala, zakrhal je nevoljno, nekaj pomrmljal polglasno —; morda je slišal...

"Živo pismo, živo pismo, Pisaneec!" ga je pozdravil neki dan pri Fari Stefan in hitel imenitno natezati brke, dobro vede, da bo vprašal "e kaj drugega.

"Kako? Kaj? Kdo?"

"To je preveč vprašan hkrati; prosim — le po vrsti!"

"Odgovorite vsaj jedno!"

"Naj o, — ker ste vi; pri menj — pokazal mu je s palecem čez ramo — piše vrnišče se 'Amerikanec' Žerjalov Pepe iz Landola; tisti, ki je šel pred sedmimi leti s Pozornikom v Ameriko."

"Je bogat?"

"Pravi, da si je prihranil nekaj stotakov, pa je delal in stradal ves čas tako, kakor ni vsa leta doma. Sedaj se misli takoj lotiti dela, a drugače — pametno."

"Morda je videl kaj naše Strance?"

"Samo slišal je o njih — pravi, zakaj daleč — da so od morja, obdelujejo kavo — grofom — ter jedo riž in fižol, mrčese, spe v velikih lesenih kolibah in pasejo — mrzlico. Zasluzek je — pravi — od števila grmov."

"A, a, a! Tudi Korenika?"

"Seveda, pa rad; njegova žena ne, ker je — pravi umrla na morju in so jo vrgli ribam."

"A, a, a! Kaj pa sin in hči?"

Mož se je zamislil, nasmehnil in zopet imenitno potegnil obe "krili" brk: "Mm, hm! Zinka, kaj ne, in Franice, ali kako so ga klicali! Vem, ni nič povedal" — je lagal trgovec in si mislil: "Ako mu vse povem, Pepeta niti ne obišče; oha skupaj bi pa vendar — v sedanjih časih je vse dobro — izpraznila nekaj poličev." Nevoljno se je Janko odpravil; Stefan je pa spoznal, da kaže sedaj gotovo, očitna izguba.

(Nadaljevanje na 7. strani.)

Abstracts of Title to all Real Estate in Will County.

Joliet Title and Gaurantee Co.

Kapital \$50,000.00.

Kadar kupite HIŠO ali ZEM-LJIŠČE, pridite, da Vam ure-dimo abstract.

Phones: 421 and 422.

CHAS. N. HOSSACK, Mgr.

114 N. Chicago St., Joliet, Ills.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschau" 5c

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL

C. W. Robson, Jr.

REAL ESTATE LOANS and RENTING

INSURANCE OF ALL KINDS.

Phone 297.

Prodajam lote v Rockdale in okolici.

204 Woodruff Bldg. JOLIET, ILL.

Michael Terdich. Math. Terdich.

Chicago Phone 2502.

Terdich & Terdich

STARA SLOVENSKA GOSTILNA

Pivo, žganje, vino in vse vrste pijače dopeljemo na dom.

JACOB WAHČIČ

203 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,

JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, A) NO, ZMET KAMEN, OPEKO.

VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG

Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

STANDARD BUFFET

Svetlice & Tushek

317 N. CHICAGO ST., JOLIET.

Edina slovenska-hrvatska gostilna osredju mesta.

Kadar se mudite na vogaču N. Chicag in Cass St. vstopite k nam za okrep čila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lase opadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa \$2. — Ako želite imeti v ših mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček \$2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brull tinkturo, od samo ene flase postanejo lasje v 8 dneh popolnoma naradni, kakršna ste v mladosti imeli; 1 flasa \$1.75. — Wahčič Fluid kateri odstrani reumatizem, tiganje ali kostbol v rokah, nogah in križcih, popolnoma v 8 dneh; flasa 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradovice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranili za samo 75 centov. Za polno noze rabite Kneipov prašek, pije pot, odstrani slabi duh in ozeblino, baksa 75c. Eiso žauta zaceli vsako rano, opekline, bule, urrove, grinte, krasne, lišaje v nakrajšem času, lonček \$1. večji lonček \$2. Ta žauba je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žaubo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahčič "Tar Soap" (milo), odstrani priče, solnčnate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha rabili najamčim za \$5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem denarju, če pa je manj kot dolar, se pa v znakah pošlje v pisnu pošlje. Za vsodruge pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ

5702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Joliet Steam Dye House

Professional Cleaners and Dyers STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass

Chicago Phone 4444, N. W. 483.

Oscar J. Stephen

Soba 201 in 202 Harbor Bldg. JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi škodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101 JOLIET, ILL.

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

..:Slovenska Gostilna:..

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Zaupno zdravilo dela čudeže

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovaltelja zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zopet draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspel med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh boleznijih je devetdeset odstotkov povzročenih in spóčetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brolg zlotovnih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakršne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasavnosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slabobe, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembi žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodrere vselej in koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rubeo znoraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemists

1333-13

ČEZ MORJE.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

"Tukaj notri je — pri nas, pri meni — morda ve. Pojdite ga vprašati!" Janko je stopil skozi prodajalno in...

nil mehko in sočutno po ljudeh: "Slabo vam je, kaj ne?" "Slabo, gospod! — vsak dan slabše!"

"Nič siliti; jaz sem sam svoj gospodar." "Jaz pa gospodinja." "Pa gospodine in gospodarice se...

Stranci so pozdravili Janko in se čudili da ne gre z njimi, ko je bil vedno moč beseda. Janko se je zadovoljno smehljaj, gladil obline brke pod nosom in...

Tisto jutro, ko je odšel Janko po nevesto v Trst, prismejal se je Mihecu k Pisanki: "Povej mi no ljuba sosedka, kako pa misliš sedaj; zakaj dveh vendar — ne bo — vzel — Bog in sveti križi!"

Carl Schreiber Chicago Phone 3496. 519 Marble St. Joliet, Illinois. SLOVENSKI BARVAR IN SLIKAR.

W. C. MOONEY PRAVDNIK-ADVOKAT. 4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet. Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

Marko Belaich, DALMATINSKI BILLIARDS AND POOL ROOM. Mehke pijače in smodke. 205 Indiana St. Joliet, Illinois.

Bratje Slovenci in Hrvatil Posetite brate Dalmatince v moji poslovnici, kjer najdete mnogo zdrave zabave, razvedrila in okrepčila. VSI DOBRODOŠLI! Phone 4857.

MAT. OMOTA Slovenski krojač. Izdelujem obleke, vrhne suknje, popravljam, čistim in gladim moške in ženske obleke. 201 Jackson St., Joliet, Illinois.

National Studio R. PAWLOSKI, lastnik. Izdeluje najlepše slike in se priporoča rojakom in rojakinjam ob priliki ženitovanj. — Chicago telefon 3245. Cor. N. Chicago ana Jackson St., Joliet.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v MOJO GOSTILNO. kjer boste najbolje postreženi. Fino pivo, najboljša vina in smodke. Wm. Metzger Ruby and Broadway JOLIET

R. F. KOMPARE SLOVENSKI PRAVNIK ADVOKAT. V So. Chicago, Ill.: Soba 218—9206 Commercial Ave. Telefon: South Chicago 579.

Metropolitan Drug Store N. Chicago & Jackson St.

Slovanska lekarna JOHNSONOVICI "BELLADONNA" OBLIŽI. Najboljša v vsaki državi na svetu.

JOSIP KLEPEC Javni Notar K z 10 let. skušnjjo. Izdeluje vse pravno in postavnoveljavne listine za vse države. Če vam kdo plača garancije; Ako imate odloga v drugem mestu plačati za tujci; Če želite svojo plačo prepustiti; Če potrebujete certifikat za delo; Če imate kakšno drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini obrnite se na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

FRANCE AND BELGIUM GET AMERICAN SUGAR. Ninety-five per cent. of all refined sugar sent from the United States to the Allied nations went to France and Belgium during the first five months of this year. France got 72 per cent., or nearly 33,000,000 pounds, and Belgium received nearly 11,000,000 pounds, or 23 per cent. In each country this sugar was doled out by a strict rationing organization. The entire amount to the Allies in these five months—23,791 tons, almost half of which was shipped in May—is only about one-half of 1 per cent. of our total annual consumption.

Nov Poštni zakon.

ukazuje, da mora biti list vnaprej plačan, ako se ga hoče pošiljati po pošti po 1. oktobru 1918. Cenj. gg. zastopnike prosimo, da do 1. oktobra poberejo naročnino od onih naročnikov, katerim je ista potekla in tudi v bodoče, naj se obere naročnina en teden ali dva prej kot je stara naročnina pošla.

Special Special

Po želji vlade zapremo našo prodajalno: Ob nedeljah — zaprto ves dan. Ob sobotah odprto do 11. ure zvečer. Ostale dneve odprto do pol 8. ure zvečer. Da bo mogoče cene držati, se bo prodajalo pri nas vse le za gotov denar, da se prihrani nam in vam nepotrebnost dela in situosti.

Pennuto Bros.

808 Collins St. Joliet, Illinois

WOODROW WILSON, PREDSEDNIK ZDRUŽENIH DRŽAV, VAS KLIČE. The White House, Washington. Zopet prihaja vlada k ljudstvu v deželi s prošnjo, da ji posodi svoj denar, in sicer posodi v mnogo radodarnosti meri nego kdaj poprej, v svrhu, da se velika vojna za ameriške pravice in osvoboditev sveta lahko nadaljuje z vedno večjo močjo do zmagovitega konca. In vlada priziva ljudstvo z največjim zaupanjem, ker ve, da vsak dan postaja jasnejše in jasnejše mislečim ljudem po vsej deželi, da je pridobitev vojne bistvena naložitev. De-

Treasury Department, Washington. Imeteljem 4% bondov Prvega Posojila Svobode in 4% bondov Drugega Posojila Svobode: Predpravica zamenjave, ki je nastala vsled izdaje 4% odstotnih bondov Tretjega Posojila Svobode, potече dne 9. novembra in se po sedanjem zakonu ne more raztegniti ali obnoviti. Imetelji teh 4 odstotnih bondov ne izgubijo ničesar, če uporabijo predpravico zamenjave, in pridobijo 1/4 odstotkov oresti na leto. Imetelji 4 odstotnih bondov naj ne čakajo do zadnjega trenutka, da uporabijo predpravico zamenjave, nego naj storijo to takoj. V sled odlašanja se preobremijo bančni zavodi v deželi in zakladniški departman, ker bi bilo treba izvršiti vse zamenjave v zadnjem trenutku, in vsled tega bi se utegnili predpravica zamenjave sploh izgubiti.

Imeteljem kuponskih bondov je zelo svetovati, da naprosijo izdajo registriranih bondov v svrhu, da se zaščiti tujci proti nevarnosti izgube, tativne in uničenja svojih bondov. Uradne departmotive okrožnice št. 114 s formulirjem za prošnje so bile razdeljene federalnim rezervnim bankam ter bankam in kreditnim družbam po vseh Zdrženih Državah. Ti zayodi so naprošeni zastran patrijotične usluge, da pomagajo imeteljem bondov pri zamenjavi 4 odstotnih bondov v 4% odstotne bonde in pri registriranju njihovih bondov. W. G. McADOO, zakladniški tajnik

Homewood Coal Yard M MIKAN, MANAGER Trd in Mehak Premog ter drva in kurivo 1624 Nicholson St., Joliet, Ill. PHONE 1797W

WOODROW WILSON, PREDSEDNIK ZDRUŽENIH DRŽAV, VAS KLIČE. The White House, Washington. Zopet prihaja vlada k ljudstvu v deželi s prošnjo, da ji posodi svoj denar, in sicer posodi v mnogo radodarnosti meri nego kdaj poprej, v svrhu, da se velika vojna za ameriške pravice in osvoboditev sveta lahko nadaljuje z vedno večjo močjo do zmagovitega konca. In vlada priziva ljudstvo z največjim zaupanjem, ker ve, da vsak dan postaja jasnejše in jasnejše mislečim ljudem po vsej deželi, da je pridobitev vojne bistvena naložitev. De-

WOODROW WILSON, PREDSEDNIK ZDRUŽENIH DRŽAV, VAS KLIČE. The White House, Washington. Zopet prihaja vlada k ljudstvu v deželi s prošnjo, da ji posodi svoj denar, in sicer posodi v mnogo radodarnosti meri nego kdaj poprej, v svrhu, da se velika vojna za ameriške pravice in osvoboditev sveta lahko nadaljuje z vedno večjo močjo do zmagovitega konca. In vlada priziva ljudstvo z največjim zaupanjem, ker ve, da vsak dan postaja jasnejše in jasnejše mislečim ljudem po vsej deželi, da je pridobitev vojne bistvena naložitev. De-

WOODROW WILSON, PREDSEDNIK ZDRUŽENIH DRŽAV, VAS KLIČE. The White House, Washington. Zopet prihaja vlada k ljudstvu v deželi s prošnjo, da ji posodi svoj denar, in sicer posodi v mnogo radodarnosti meri nego kdaj poprej, v svrhu, da se velika vojna za ameriške pravice in osvoboditev sveta lahko nadaljuje z vedno večjo močjo do zmagovitega konca. In vlada priziva ljudstvo z največjim zaupanjem, ker ve, da vsak dan postaja jasnejše in jasnejše mislečim ljudem po vsej deželi, da je pridobitev vojne bistvena naložitev. De-

WOODROW WILSON, PREDSEDNIK ZDRUŽENIH DRŽAV, VAS KLIČE. The White House, Washington. Zopet prihaja vlada k ljudstvu v deželi s prošnjo, da ji posodi svoj denar, in sicer posodi v mnogo radodarnosti meri nego kdaj poprej, v svrhu, da se velika vojna za ameriške pravice in osvoboditev sveta lahko nadaljuje z vedno večjo močjo do zmagovitega konca. In vlada priziva ljudstvo z največjim zaupanjem, ker ve, da vsak dan postaja jasnejše in jasnejše mislečim ljudem po vsej deželi, da je pridobitev vojne bistvena naložitev. De-

...: PRI MRLIČIH. ... Slika—Spisal Franc Bregar

Tisto leto je Bog tako jezno in takmočno mahnil s svojo hudo šibo nad našim tgom, da so se najstarejši starci spomnili grehov svoje prve mladosti. Suša nam je požgala travnike, toča oklestila vinograde do golega, en otrok je utonil, paglavec, komaj štirinajst let star, se je pa sam ustrelil iz same trmoglavosti in sprjenosti. Slednjič je prišla še smrt, da je že mlajdim ljudem postajalo tesno pri srcu. In ko je potem privasovala pomlad in Velika noč s predragim dobrotnikom, našim solncem, ter se je vesala njegova omamljiva toplota kakor staro, močno vino v nebo in zemljo in v vse duše, da smo kakor poljipjani pozabili na greh in na šibo božjo — tedaj sta ležala v največji in najlepši hiši obnem duva mrliča.

To je bil prav čuden slučaj in jako dobro se ga spominjam. Bil sem takšne tako preprost otrok, da se mi je vsako noč sanjalo o vojski, v kateri sem bil general Lavdon; vendar so mi ostali dogodki tistih dni tako živo v spominu, kot bi zarezali s ostrim mečem v trdo skalo.

Veliki in bogat trgovec Franc Jalen je šel sam k vstajenju Gospodovem na veliko soboto. Mati mu je bila stara, gluha in zelo slaba, da celo v cerkev ni več mogla; žena mu je bila že dolgo časa na smrt bolna in otrok nista imela, da jim padejo v naročje bogati plodovi z drevesa njunega življenja. Takrat sem ga videl v cerkvi, kako je sedel v klopi, oprt na komolec, in kašljal s tako čudnim, cvilečim kašljem, da so se vsi ozirali po njem. Toda takrat sem to komaj zapazil. Večer je bil pred Veliko nočjo, nebo, vse blesteče v veselju in svetlobi, je objelo zemljo v najtesnejšem in najopojnejšem objemu, vse ulice so dišale po kadilu, ljudje toliko da se niso poljubovali — sami dobri angeli vedo, kje so tačas otroške misli.

Toda ko sem prišel drugi dan k njim — mati me poslala voščit prazničke; bil mi je kstni boter, Bog mu daj dobro! — je tudi on že ležal v postelji in sloveč zdravnik iz mesta je bil pri njem. Prišel sem, ko se je le-ta že pocljavljal. — Recept sem napisal in bodite brez skrbi. Zdaj je spomlad, še ta teden pojedete na morje in čez en mesec boste pozabili na bolezen. Upam, da gospa tačas tudi ozdravi in potem bo vse dobro. Pokledal je preko zlatih naočnikov na mater, ki je stala ob postelji, in zdi se mi, da sem že tačas razumel ta pogled: otroke je treba zbiti, kadar so bolni in jokajo; zaradi tega niso seveda nič manj bolni, samo ne jokajo več; tudi gospa najbrže ne bo ozdravela, umrje se pe laže s tolažbo. Mati je zdravnika razumela, a ni trenila z očesom; govorili so, da ni marala sijnaha.

— Ampak ta kašel, gospod doktor! Saj slišite, kako mi cvili v grlu. Goste obrvi so se mu tesno strnile nad zaripljenim obrazom in nabrekle roke so mu nestrpno trepetale na odeji, da me je obhajala groza, ko sem stl pri vratih s pirhom in klubokom v roki. — Pošljite takoj v lekarno recept, in vse mine, mine. Moj Bog, kako hitro mine, samo potrpeti moramo. — Ampak jaz nečem Vašega recepta jaz bi ržakav pljuča — to mi dajte. Vrag vzemi recepte in lepe besede... Postajal je tako nestrpen, da je bil v obraz temno rdeč in prsti so mu nervozno trgali čipke na odeji; doktor pa se je smehljaj s ponosom mučenika — Kakor otrok ste, a jaz vam nezamerim sem že bolnika, ki mi je vrgel kozarec v obraz, a to je naš poklic. Poljtrnjem ste morda že na morju in takrat se boste smejali samemu sebi. — Kaj hočem z morjem in vodo, če me pa duši... in nemorem... Glejte, Vrag Vas... Naenkrat se je napol vzdignil in napol skočil s postelje, oprl se na levi komolec na blazino, zagrabil z desnico za srjaco pod vratom in jo raztrgal. Nato je omahnil na zglavje, zopet skočil, prijel blazino in jo vrgel z vso močjo po sobi proti zdravniku. Ves tačas je bil njegov obraz strašno posinzel, oči so mu stopile iz jamic in so gledale s topim strahom dušeciga se človeka, vse telo kakor v zadnjem, groznem krču. Še danes se spominjam tistega silnega strahu, ki me je obšla takrat. Izpustil sem pih iz rok in se ozrl po sobi, kot bi iskal pomoči. Mati je stala ob postelji, brez besed in solze, le stare, usehle ustnice so se naglo in enakomerno premikale in široka, splahnela lica so nervozno trepetala. Ozrl sem se na drugo posteljo in ugledal dvoje črnih, lepih oči, polnih groze; ljubila ga je zelo. Zdravnik je stal pri postelji in podpiral bolnika, na obrazu pa se mu je jasno bralo: mi vemo kaj to pomeni. Nato se je obrnil k materi.

— Pošljite recept takoj v lekarno. — Toda mati ga očividno ni razumela; strmela je na posteljo in le ustnice so se ves čas premikale. Medtem se je bolnik odkasljajal v strašnih mukah, kot da se mu je odtrgala polovica pluč. Nato je omahnil zopet na blazino in odrinil zdravnikovo roko; ta pa je stal mirno in resno ter se ni dal zmotiti. — Glejte, to je bilo potrebno. Zdaj boste nekaj časa mirno dihal, in ko vzamete kapljice...

Bolnik se je nanaglo zopet dvignil s postelje, oči pa so mu zarele od vročice in divje jeze. — Nečem kapljice... nesite jih v morje na jug... Vaše kapljice... Vun, vun pojedite... saj sem že rekel! Mati, pokličite hlapca, da vrže njega in njegove kapljice... Kazal je s trepetajočo, nabrekli roko proti vratom; zdravnik ga je pogledal začudeno, potem je razžaljeno skomignil z ramami in odšel ter šepetal: — S sirovostjo ni mogoče, ne, ni mogoče...

Mati je odšla in ostal sem sam z bolnikoma. Botra je ležala s smrtnobledim obrazom in zaprtimi očmi, da nisem vedel, ali je živa ali morda že mrtva. Tudi boter je utrujen zaprl oči, v grlu mu je pa tako močno cvililo. Meni je bilo tako strašno, da sem hotel potihoma odpreti vrata in zbežati brez voščila in brez velikonočnega pozdrava. Toda on je ravno takrat odprl oči in me pogledal. — A, Francek, pridi sem... Da, Velika noč je danes... po pirhi si prišel.

Takrat bi jaz moral lepo voščiti svete prazničke, pa so se mu udrele solze neumnemu otroku po licih, bogate mlade solze, ki jim srce ne ve vzroka. — No, že prav, Francek... Vidiš, jaz sem bolan, Francek... Neki vrag mi poje v grlu, on mi pa nudi kapljice... Zato pojdi k materi in reci... naj ti dajo goldinar... O, že zopet... Obraz se mu je zalil s krvjo, krčevito je segel za vrat in jaz sem zbežal iz sobe. Zunaj sta bila mati in zdravnik in on je ravno spravil denar v žep.

Ko je zdravnik odšel, sem hotel tudi jaz takoj za njim. Toda vtistem hipu je zakričal v bolniški sobi glas, poln strahu in groze, da sem preplahnen obstal in se ozrl na ono stran. Mati je odhitela, in ko sem pogledal skozi odprta vrata, me je zbudilo v srce z ozkim ostrim mečem. Boter se je bil vrgel v strašnih mukah, s postelje in je ležal na obrazu. Botra je bila vstala, v beli nočni obleki je omahnila kraj njega in njeni črni lasje so pokrivali njegov nabrekli vrat in glavo.

Samo za trenotek sem pogledal; tedaj je prihitela dekla in me odrinila ter zaprla vrata: — Kaj hočeš tukaj, otrok? Zunaj je bila Velika noč s solncem se nisem ustavil in in pirhi, jaz sem pa bežal, bežal, nikjer se nisem ustavil in nikamor ozrl; na tisti lepi dan vstajenja me je prvič obšel resničen in globok strah pred smrtjo. (Kones prih.)

AMERIKANSKI SLOVENEK, 4. OKTOBRA 1918. CENIK NABOŽNIH, PODOČNIH IN ZABAVNIH KNJIG. Katere se dobe v... KNJIGARNI AMER. SLOV. VENCA, JOLIET, ILL.

Amerika in Amerikanci (vezana) \$2.50 Angelj sužnjev... 25c Ali Boga stvarnika res ni treba... 25c Amerika, ali povsod dobro — doma najboljša... 20c Angleščina brez učitelja... 50c Aramugan, sin indijskega kneza. Dogodljaji spreobrnjenega indijskega princa... 20c Babica... 50c Beatin dnevnik... 30c Belgrajski biser. Pov. iz starih dni 20c Bled sedaj in nekdaj... 30c Beneška vedeževalka ali prokletstvo in blagoslov... 25c Berač. Povest. — Elizabeta. Črtice 20c Boža kazen. — Plavec in Savini. — Čudovita zmaga... 30c Boj s prirodo. — Trekova Urška 30c Boj in zmaga. Povest... 30c Bojtek, v drevo vpreženi vitez... 30c Božični darovi. Povest... 30c Ciganka. — Po povelju... 35c Cesarjevič in sestri dvojčkinji... 35c Cvetke zelene in zveneče za mlade in stare... 25c Četrtice iz življenja na kmetih... 25c Čas je zlato... 35c Cerkevna na skali. — Plačilo sveta. 25c Darovana. Povest, zvezek po... 15c Emanek, lovčev sin. — Berač... 20c Erazem Predjamski. Povest iz petnajstega stoletja... 25c Feldmaršal grof Radecki... 30c Ferdinand... 35c Gozdarjev sin. Povest... 20c Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja, zvezek po... 25c

Grizelda, kmetica in grofica... 20c Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. Izdajavec. Zgodovinska povest iz turskih časov... 35c Izgubljena sreča. Povest... 40c Jagnje. — Starček z go... 40c Jaromil. Češka narodna... 40c Jozafat, kraljevi sin Indije... 40c Kraljičin nečak. Zgodovina pov... 40c Krava noč v Ljubljani... 75c Koliščina in stepe. Povest... 75c Kako je izgini!... 35c Kako naj se pišejo... 50c Krvna osveta. Povest... 75c Gregelj Koščina... 35c May, Eri. Povest... 25c Mirko Poštenjakovič. Povest... 25c Mesija... 35c Mali vitez... 75c Mladi Samotar. Povest... 40c Praški Judek... 20c Pravila dostojnosti... 50c Pavlina... 35c Ponižani in razžaljeni... 75c Poduk rojakom ali kažipot v Amer... 50c Postojanska jama... 25c Povedenja... 25c Pouk zaročencem in zakonskim... 75c Na preriji. Povest... 35c Na divjem zapadu, vezana... 75c Najboljša dedščina. — Leseni križ... 35c Narodne pripovedke... 35c Naseljeci. Povest... 35c Naš dom... 35c Nedolžnost, preganjana in povelj... 20c Nekaj iz ruske zgodovine... 20c Nesrečnica. Povest... 35c Nezdoga na Palavanu. Povest... 30c Od Leona do Pija... 25c Odgovori na ugovore proti sv. veri 40c Pred nevihto, novela... 35c Preganjanje indijan. misijonarjev... 25c Pregovori, prilike in reki... 50c Potni listi (povesti)... 25c Poduk rojakom (Sušterskič)... 50c Prešeren in Slovanstvo... 50c Podarmiral Viljem bar. Tegethof 35c Pri Vrbovcem grog. Povest... 25c

KATOLIČANI IN JUGOSLAVIJA. (Nadaljevanje s 3 strani.) Tako se je pri malih zatiranih narodov porodila misel, da morajo svojo stvar sami brez čegarkoli pomoči predložiti pred bodočo mednarodno mirovno konferenco, do katere mora vendarle prej ali kasneje priti. Mi se nanjo že sedaj pozivljamo, toda ali je to veleizdaja?

Ali je to veleizdaja, ako protestiramo proti krivici, katero nam vedoma delajo, ako zahtevamo svoje pravice? Radi bi videli Nemce in Madžare, kako bi pokazali svoj patriotizem in dinastično lojalnost, ako bi se pričela na Vašem narodnem telesu vršiti operacija, podobna oni, katero delate vi že skozi stoletja na našem telesu? Kaj bi vi gospodje Madžari storili, ako bi vam začeli z Dunaja deliti Madžarsko na okraje, kakor dela to sedaj Dunaj silna prava. Ns Naemarnarodkxxx s Našem. Vi se že sedaj sklicujete proti Jugoslovanom na svoja zgodovinska prava, toda nikar ne pozabite, da imajo tudi Čehi in Hrvati silna prava. Naše državno pravo ne zaostaja popolnoma nič za vašim. Naše je seveda ostalo samo na papirju, vaše pa je postalo dejstvo, za vse Jugoslovane težko in žalostno dejstvo. Kaj bi pa vi, gospodje na Dunaju, počeli ako bi vam vaše srednje in ljudske sile spremenili čez noč v češke ali madžarske, kar bi vam moglo onih 600.000 Čehov na Dunaju storiti po isti pravici, po kateri usiljujete vi na Slovenskem, v Trstu, Istri in Dalmaciji svoje šole. Tudi mi smo avtohtoni, naj je 20 odstotkov več kot vas. Celo na Kranskem, kjer je Slovencev 90 odstotkov, Nemcev pa samo 5 odstotkov, imajo samo eno slovensko gimnazijo — pa še ta ni državna. Kljub vsem našim protestom ustanovljate v Trstu nemško navtično šolo, akoprav je morje in njegova obala od Trziča do Kotorja naša. (Kones prih.)

MALI OGLASI.

DELO DOBI MOŽ, KI GOVORI angleško, poljsko, slovensko in hrvatsko za razvažanje Coffee in Tea. Stalna palač. Mora imeti poroštvo. Jewel Tea Co, Inc., 631 E. Jefferson St., Joliet, Ill. 4t-88. NAPRODAJ 11 LOT NA WASHINGTON HEIGHTS, en block zapadno od Theiler's Parka, 4 block zapadno od Hickory kare. Prodajajo se jako po ceni takoj. Več pove W. H. Clare, Phone 131, Clement Bldg Joliet, Ill. 4t-88. AKO VAM JE POTEKLA NAROČNINA, agovilite isto pnoviti, ker 1 oktobra bomo morali vstaviti list vsakemu, ki ni nupa plačanega.

STATEMENT OF AMERIKANSKI SLOVENEK, published semi-weekly at Joliet, Illinois, for October 1st 1918. Publisher—Slovenic American Printing Company, Joliet, Illinois. President—Anton Nemanich, Joliet, Illinois. Secretary—William Grayhack, Joliet, Illinois. Treasurer—John Grayhack, Joliet, Illinois. Editor—Philip Gorup, Joliet, Illinois. Business Manager—Joseph Klepec, Joliet, Illinois. Owners: Slovenic American Printing Co. Anton Nemanich, Joliet, Ill. John Grayhack, Joliet, Illinois. Wm. Grayhack, Joliet, Illinois. George Lopartz, Joliet, Illinois. Joseph Legan, Joliet, Illinois. John Kranjec, est., Joliet, Illinois. Mrs. J. Zelko, Joliet, Illinois. Jos. Sitar, Joliet, Illinois. Known bondholders, mortgages, and other security holders, holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities: None. JOSEPH KLEPEC, business manager Sworn to and subscribed before me this 1st day of October 1918. (Seal) ANTON NEMANICH, Jr., Notary Public.

ZDRAVILNA MAST je vsakdan rabljena prid ružini. Mrs. Catherine Strnatka, R. F. D. No. 1, Box 65, Binghampton, N. Y., nam je pisala 2. aprila 1918 sledeče: "Održnila sem se hudo in rana je bila četrt eole globoka. Vzela sem Severovo Zdravilno mast (Severa's Healing Ointment), ki je rano ozdravilo in ko sem namazala trikrat je rana začela se celiti. Severovo zdravilno mast pripočela za rane rane in vreznine, stare spuščaje, prišče, bule in vse vrste kožne nadloge. Cena je 25 centov v vseh lekarnah. W. F. Severa Co, Cedar Rapids, Iowa. —Adv.

IZJAVA IN ZAHVALA. Z mirno vestjo, tužnim srcem in solznimi očmi, naznanjam sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest o prerani smrti moje ljubljene soproge Marije Podveršek. Zavedno mi je stisnila svoja trudopolne oči dne 10. avg. 1918. Pokopana je bila iz slovenske farne cerkve na katoliško pokopališče sv. Vincencija, dne 12. avg. 1918. Bila je dobrega srca in radodarnih rok, priljubljena vsemu občinstvu, vse jo je poznalo staro in mlado. Srčna zahvala vsem sosedom in sosedinjam, prijateljem in prijateljicam, ko so mi bile ves čas njene dolge boleznini v pomoč. Hvala č. g. župniku Rev. Fr. Salovenu za ganljive in v srce segljive besede, ki so pretresle vsaciga naj že ba nejeveren ali veren. Pokojnica je bila članica društva sv. Družine št. 3, D. S. D. Kako so pa s obratje zanjjo vse vredili se popisati ne morem. Bog Vam poplačaj za Vaš obilen trud! Tebi Družba sv. Družine zakličem pa trikrat hvala. Še mlada ci cvetoča si, pa Te moram imenovati za dobro skrbno mater svojih zapuščenih sirot, ker veneci na gomile niso še bili zgrabili svojih diščih vonjav, popred sem prejel od Družbe sv. Družine popolnoma izplačno smrtnino. Hvala in slava Ti! Rojaki slovenski priporočujem Vam posebno tukaj v La Salle pristopite k društvu sv. Družine št. 3, D. S. D., ker čas beži, ena ura zamujena ne poverne se nobena. Zna biti, da kdo zdaj še vesel prepeva, mogoče v mrtvaškim prtu bo ob koncu dneva. La Salle, Ill., 29. sept. 1918. Frank Podveršek, soprog pokojne.

VI LAHKO PRISTOPITE v naše veliko društvo, istotako vaša vsa nad 16 let stara družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje. Ako hoče pristopiti, oglasite se, ali pišite tajniku. Pismu je priložiti \$1.00, ki se potem vračuna k vplačilu, ko ste sprejet. Če niste sprejeti se vam denar vrne. Na sejo ne rabite priti. K zdravniku greste v svojem mestu.

DOLŽNI STE zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli pomankljanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podporodnemu društvu Društvo Sv. Družine (The Holy Family Society) št. 1 D. S. D., Joliet, Illinois. Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918. Predsednik... George Stonich. Podpredsednik... Stephen Kukar. Tajnik... Jos. Klepec. 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill. Zapisnikar... John Barbich. Blagajnik... Anton Nemanich st. Bolniški načelnik... Nick Jurjevich. Reditelj... Frank Kocjan. Nadzorniki: John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Stublar. To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolniški cele podpore in cele smrtnine. To društvo ima že nad \$3,000.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli. Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

DRAGINJA na vseh tiskarskih potrebščinah je silna odkar je nastala vojna. Nekatere stvari stanejo po dva do tri in petkrat več, kakor pred vojno. Naj bi to cenj. naročniki upoštevali in poslali naročnino točno, ker drugače ni mogoče lista jim pošiljati. Seveda so naročniki vredni zaupanja, a to ne plača stroškov; treba je torej, da vsak pošlje naročnino čimprej mogoče ali vsaj ko prejme tozadevni opomin, ker takrat je zadnji čas.

STENSKI PAPIR Velika zaloga vsakovrstnih barv, olj in firnečev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah. Alexander Daras Chi. Phone 376 N. W. 927. 120 Jefferson St. JOLIET, ILL. Pri prehladih vdrgnite vrat in prsa, kakor tudi stopala. Dr. Richter-jevem PAIN-EXPPELLER Učinkuje takoj olajljivo in prijetno. Jedino pravi s varstveno znamko št. 25c. In 66c. v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO. 24-30 Washington Street. New York, N. Y. POZOR ROJAKINJE! Ali veste, kje je dobiti najboljši meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici Anton Pasderta se dobijo najboljše sveže in prave jence klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso. Nizke cene in dobra postrežba naše geslo. Ne pozabite torej obiskati našo našej mesnici in groceriji na voglu Broadway and Granite Street. Chic. Phone 2678, N. W. Phone 1113. Slovenske Gospodinjje se pripravljate, da dobijo pri mesni boljšo, najčistejše in najcenejše meso, grocerijsko IN KRANJSKE KLOBASE istotako vse vrste druge sveže in prave kajeno meso ter vse druge pedmeti ki spadajo v področje mesarne in grocerijske obrti. Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjnam. Spoštovanjem John N. Pasderta Chicago tel. 2917. Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill. Chicago Phone 4635 California Wine House Narodna Vinara PURE WINES Paul Bakotich & Co. 918 N. Chicago St., Joliet, Ill. Kadar rabite kakoršnekoli vrste BARVE za notraj ali zunaj — za hišo ali kolo drugo poslopje, ali pa če raite VARNISH OLJE, STEKLO, STENSKI PAPIR oglasite se pri nas, kjer dobite najboljše blago in najceneje. Najboljša Mixed Paint, gal. \$2.50 Chicago Phone 999 GEORGE PEELING 122 Bluff St., Joliet, Illinois.

STENSKI PAPIR Velika zaloga vsakovrstnih barv, olj in firnečev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah. Alexander Daras Chi. Phone 376 N. W. 927. 120 Jefferson St. JOLIET, ILL. VI LAHKO PRISTOPITE v naše veliko društvo, istotako vaša vsa nad 16 let stara družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje. Ako hoče pristopiti, oglasite se, ali pišite tajniku. Pismu je priložiti \$1.00, ki se potem vračuna k vplačilu, ko ste sprejet. Če niste sprejeti se vam denar vrne. Na sejo ne rabite priti. K zdravniku greste v svojem mestu. DOLŽNI STE zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli pomankljanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podporodnemu društvu Društvo Sv. Družine (The Holy Family Society) št. 1 D. S. D., Joliet, Illinois. Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918. Predsednik... George Stonich. Podpredsednik... Stephen Kukar. Tajnik... Jos. Klepec. 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill. Zapisnikar... John Barbich. Blagajnik... Anton Nemanich st. Bolniški načelnik... Nick Jurjevich. Reditelj... Frank Kocjan. Nadzorniki: John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Stublar. To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolniški cele podpore in cele smrtnine. To društvo ima že nad \$3,000.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli. Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

STENSKI PAPIR Velika zaloga vsakovrstnih barv, olj in firnečev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah. Alexander Daras Chi. Phone 376 N. W. 927. 120 Jefferson St. JOLIET, ILL. VI LAHKO PRISTOPITE v naše veliko društvo, istotako vaša vsa nad 16 let stara družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje. Ako hoče pristopiti, oglasite se, ali pišite tajniku. Pismu je priložiti \$1.00, ki se potem vračuna k vplačilu, ko ste sprejet. Če niste sprejeti se vam denar vrne. Na sejo ne rabite priti. K zdravniku greste v svojem mestu. DOLŽNI STE zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli pomankljanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podporodnemu društvu Društvo Sv. Družine (The Holy Family Society) št. 1 D. S. D., Joliet, Illinois. Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Fred Lehring Brewing Co. JOLIET, ILL. PIVO V STEKLENICAH. Cor. Scott and Clay Sts. Both Phones: 26. JOLIET, ILLINOIS.